

**Protokół Nr XXXIV/22
z posiedzenia Sejmiku Województwa Zachodniopomorskiego
w dniu 26 maja 2022r.**

1. Otwarcie sesji.

XXXIV Sesję Sejmiku Województwa Zachodniopomorskiego otworzyła i obradom przewodniczyła Maria Ilnicka – Mądry, przewodnicząca Sejmiku. Poinformowała wszystkich, iż w sesji uczestniczą wszyscy radni, na sali obecnych jest 21 radnych natomiast 9 osób tj. Zbigniew Chojecki, Krystyna Kołodziejska – Motyl, Maciej Kopeć, Paweł Mucha, Krzysztof Nieckarz, Ireneusz Rogowski, Andrzej Subocz, Halina Szymańska oraz Artur Wezgraj uczestniczą w sesji w trybie zdalnym.

Maria Ilnicka – Mądry, przewodnicząca sejmiku: witam wszystkich państwa, również wszystkich, którzy nas oglądają w różnych formach medialnych, a szczególnie witam przybyłych, żeby w jakiś sposób upamiętnić dzisiejszą sesję, zaproszonych, którzy zostaną za chwilę odznaczeni. Pamiętajcie państwo, 2 lata temu w marcu dwudziestego roku, gdy mieliśmy tutaj ostatnią sesję nie wierzyliśmy w to, co nas może spotkać. Nikt w to nie wierzył. Dzisiaj spotykamy się po 2 latach, jeszcze w niepełnym składzie. Zakładam, że następne spotkanie będzie już w pełnym składzie, ale, żeby można było dzisiejszą sesję prowadzić sprawnie, to poproszę o wsparcie 2 panów sekretarzy.

Na sekretarzy obrad przewodnicząca powołała panów: Łukasza Młynarczyka i Michała Kamińskiego, którzy wyrazili zgodę.

Lista obecności jest załącznikiem nr 1 do niniejszego protokołu.

2. Wręczenie Odznak Honorowych Gryfa Zachodniopomorskiego.

Maria Ilnicka – Mądry: proszę państwa, dzisiaj rozpoczynając sesję, mówiłam państwu o szczególnej sytuacji. Mówiłam państwu o tym, co się stało właśnie 2 lata temu. Co zmieniło w ogóle patrzenie na świat, albo brak tego patrzenia wielu ludzi, nie tylko w naszym województwie w naszym kraju, ale w świecie. Wpłynęło na wszystkie właściwie dziedziny życia, na największą dziedzinę życia, jaką wpłynęło, to jest właśnie życie. Tak dalece sytuacja wpłynęła na życie wielu, wśród nas również, że część osób w świecie dzisiaj już nie może dożyć tej chwili, w której my jesteśmy. Ta sytuacja wytworzyła potrzebę przeróżnych działań niespotykanych dotychczas, absolutnie nie przerabianych, nawet wśród ludzi mających bardzo duże doświadczenie, zarówno organizacyjne, jak i zawodowe, merytoryczne. Osoby te dzisiaj, przed nami, które za chwilę będą stały, odbierając odznaczenia właśnie wykazały się tym, żeby umieć znaleźć się w sytuacji niewyobrażalnej. Potrafiły właśnie to zrobić, a szczególnie, bym powiedziała, wyraziły uznania dla wszystkich tych, którzy, pełniąc właśnie działalność medyczną, doprowadzili do tego, że w naszym województwie, gdzie leczonych szpitalnie, tylko w tych 3 szpitalach, w których tutaj reprezentanci są wśród nas, Szpitala Wojewódzkiego na Arkońskiej, Szpitala Wojewódzkiego w Koszalinie, Szpitala Klinicznego na Pomorzanach, gdzie leczonych było ponad 15 000 chorych, chorych którzy wymagali leczenia szpitalnego, chorych, którzy w większości przeżyli w stosunku do jak gdyby porównań procentowych, które były wykonywane z kraju, a więc odnosiliśmy w tym częstym czasie, odnosili państwo, i tu nisko się przed państwem kłaniamy, odnosili państwo sukcesy. Te sukcesy były nie tylko właśnie w kategorii leczenia i wsparcia, i pomocy tam, gdzie zaskakiwało to wszystkich, ale były również te sukcesy w sensie ilości szczepień. Jest wśród nas pani prof. Beata Karakiewicz, która właściwie największą ilość osób wyszczepiła, szczególnie tych, że była jedynym najbardziej, że tak powiem, mobilnym bym powiedziała punktem szczepień, wykonując działania, właśnie dla tych potrzeb mobilnych, dla pacjentów, którzy nigdy by nie mogli skorzystać z tego, ponad 1300 osób właśnie mobilnie zaszczepionych, ponad 2000 mieszkańców domów opieki społecznej. To wszystko

właśnie wymaga, jak gdyby zupełnie innego niż dotychczas rodzaju pracy, podejścia, no i uzyskania tych efektów. Jest wśród nas również pan dr Grzegorz Jagielski, który od lat jest szefem SOR-ów w szpitalu na Unii Lubelskiej gdzie zwykle z tym bardzo bogatym w sensie specjalizacji różnym szpitalu, ilość pacjentów, na SOR-ach osiągała między 180 a 200, 250 osób dziennie i sytuacja, która zaistniała w przypadku właśnie Covidu spowodowała to, że część szpitali musiało przekształcić się właśnie, między nimi z obawą przed przyjmowaniem czy przyjęciem w razie, nie daj Boże, pacjenta z Covidem, więc ci pacjenci trafiali do szpitala tego, który miał najbardziej aktywny ten SOR i ilości pacjentów dziennie była około 400. Zorganizować pracę dla tak funkcjonujących SOR-ów proszę państwa, to też jest inne wyzwanie, ale są wśród nas również osoby, które reprezentują administracyjną część. Panie tak usiadły skromnie po stronie prawej, po prawicy, ale chcę państwu powiedzieć, że były osobami tymi, które wspomagały potrzeby, tak bym to określiła może, nie chcę pań obrazić, ale potrzeby na to wyzwanie i wezwanie, przed którym znalazły się jednostki, zakłady, firmy które były obowiązkowo nastawione na wykonywanie pewnych działań i panie to wyzwanie realizowały, informacyjne, dostarczeń różnego rodzaju, zaopatrzenia, to wszystko właśnie było po stronie pań. Panie reprezentujące zarówno w Urząd wojewódzki marszałkowski jak i urząd wojewódzki naszego pana wojewody, czyli działały na rzecz całego województwa i za to też chcielibyśmy podziękować. I to podziękowanie właśnie wyszło ze strony pana marszałka i całego zarządu województwa, a moją tylko skromną, tutaj rolę było wprowadzenie państwa, żebyście państwo wiedzieli, że wszyscy chyba jesteśmy gotowi docenić to, co zostało dla nas zrobione, dla mieszkańców województwa i żeby wielki ukłon przed osobami, które zostały wyznaczone do odznaczeń wykonać, wierząc w to, że zostało zrobione to, co można było najlepiej, bo i takie efekty w województwie uzyskaliśmy. W związku z tym chciałam państwu powiedzieć, że Złotą Odznakę Honorową Gryfa Zachodniopomorskiego otrzymały: pani Beata Karakiewicz, pan Andrzej Kondaszewski, pan Miłosz Parczewski, pani Małgorzata Usielska, i pani Magda Wiśniewska. Srebrną odznakę otrzymały: pani Justyna Burzym, pan Grzegorz Jagielski, pani Dorota Łabinowicz, pani Justyna Łyjak, pani Izabela Napieracz Trzosek i pan Jacek Wróblewski. Ja chciałam powiedzieć, tylko że jednej osoby wśród nas nie ma nie ma. Nie ma pani Izabeli Napieracz Trzosek, wymyślimy formę jak tej osobie później wręczyć tą odznakę, bo tak się stało. Właściwie chyba powiedziałam za dużo, panie marszałku na pewno pan powie to lepiej, ładniej, dosadniej, już nie mówiąc, że większość kobiet, które sympatyczniej, że tak powiem odbiorą pana ten przekaz, więc jeśli można panie marszałku, pana zasługa, pana zadanie wręczenie wszystkim tym, który duży zapracowali na to. Ja chciałam tylko wykorzystać po prostu to, że to, co zostało zrobione przez te osoby, jest mi może bardziej znane z racji wspólnego zawodu i szczególnie właśnie widzę państwa działalność i szczególnie widzę państwa zdolności do wykonania tego i stąd wykorzystałam to i tyle dlatego powiedziałam. Dziękuję Państwu bardzo.

Następnie, w uznaniu zasług dla rozwoju Pomorza Zachodniego, na mocy uchwały nr 802/22 z dnia 24 maja 2022 roku Zarządu Województwa Zachodniopomorskiego, marszałek Olgierd Geblewicz oraz przewodnicząca Maria Ilnicka – Mądry wręczyli :

Złotą Odznakę Honorową Gryfa Zachodniopomorskiego:

Pani Beacie Karakiewicz

(Dyrektor Szczecińskiego Centrum Zdrowia Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej w Szczecinie, Dziekan Wydziału Nauk o Zdrowiu w Pomorskim Uniwersytecie Medycznym, Kierownik Katedry Medycyny Społecznej)

Panu Andrzejowi Kondaszewskiemu

(Dyrektor Szpitala Wojewódzkiego im. Mikołaja Kopernika w Koszalinie)

Panu Miłoszowi Parczewskiemu

(Naczelnny Lekarz Ds. Covid-19 W Samodzielnym Publicznym Wojewódzkim Szpitalu Zespolonym w Szczecinie. Członek Rady Medycznej przy Premierze RP ds. COVID-19, konsultant wojewódzki w dziedzinie chorób zakaźnych)

Pani Małgorzacie Usielskiej

(Dyrektor Samodzielnego Publicznego Wojewódzkiego Szpitala Zespołowego w Szczecinie)

Pani Magdzie Wiśniewskiej

(Zastępca Dyrektora ds. Lecznictwa w Samodzielnym Publicznym Szpitalu Klinicznym nr 2 w Szczecinie. Adiunkt w Klinice Nefrologii, Transplantologii i Chorób Wewnętrznych PUM)

Srebrną Odznakę Honorową Gryfa Zachodniopomorskiego

Pani Justynie Borzym

(Dyrektor Wydziału Zdrowia i Polityki Społecznej w Zachodniopomorskim Urzędzie Wojewódzkim w Szczecinie)

Pani Dorocie Łabinowicz

(Dyrektor Wydziału Zdrowia w Urzędzie Marszałkowskim Województwa Zachodniopomorskiego)

Pani Justynie Łyjak

(Zastępca Dyrektora Wydziału Zdrowia i Polityki Społecznej w Zachodniopomorskim Urzędzie Wojewódzkim w Szczecinie)

Pani Izabeli Napieracz-Trzosek, nieobecnej na sesji z powodu choroby

(Naczelnia pielęgniarka w Samodzielnym Publicznym Szpitalu Klinicznym Nr 2 PUM w Szczecinie Wykładowczyni na Pomorskim Uniwersytecie Medycznym w Szczecinie, na Wydziale Nauk o Zdrowiu, w Zakładzie Pielęgniarstwa Specjalistycznego)

Panu Jackowi Wróblewskiemu

(Koordynator Oddziału Obserwacyjno-Zakaźnego w Szpitalu Wojewódzkim im. Mikołaja Kopernika w Koszalinie).

W imieniu odznaczonych głos zabrali:

Miłosz Parczewski: szanowni państwo, przede wszystkim chciałbym wyrazić nasz wielki zaszczyt i honor w imieniu wszystkich odznaczonych tym wielkim odznaczeniem, odznaczeniem bardzo ważnym, bo odznaczeniem regionalnych. Oznaczenia w domu są najcenniejsze, dlatego że wszyscy wiedzą tak naprawdę, jak kto pracuje, czym się zajmuje, znamy swoje wady i zalety, znamy swoje wady i zalety bardzo intymnie i wiemy, do kogo się zwrócić o pomoc, wiemy, jak co funkcjonowało, i co tak naprawdę działało a co nie. Oczywiście to podziękowanie jest w imieniu bardzo szerokiej liczby osób. To jest podziękowanie nie tylko w imieniu personelu medycznego, który tutaj reprezentował nas wszystkich, ale także personelu pielęgniarskiego, personelu pośredniego, personelu nawet sprzątającego, o którym tak naprawdę bardzo często zapominamy a który pracował w najbardziej przyziemnych warunkach bardzo często nie wiedząc jak pracować jeszcze z wirusem na początku, ale także całej organizacji laboratoriów, całej organizacji administracyjnej, więc tak naprawdę pandemia, która nas dotknęła, pokazała jak bardzo skomplikowana jest organizacja służby ochrony zdrowia w kontekście właśnie nowego zagrożenia epidemiologicznego. I też pamiętajcie państwo, że my doświadczyliśmy i to chyba jeden raz, na pewno jeden raz na generację, jak nie na kilkadziesiąt lat, bezpośredniego wpływu chorób zakaźnych na nasze życie. Oczywiście chorób, które wpływają na ludzkość od zarania dziejów, natomiast mamy rzeczywiście doświadczenie, jak to się dzieje, jak przeskakuje nowy wirus ze zwierząt na ludzi, gdy nie mamy nic, nie mamy leków, nie mamy szczepionek, nie mamy wiedzy, jak się zachowywać. I zresztą, tak jak to obserwowaliśmy i wszyscy doświadczyliśmy tego na własnej skórze, przeszliśmy drogę od namiotu po szpital, po przekształcenia szpitali w szpitale covidowe, po tak naprawdę rozwinięcie szpitali tymczasowych, wykształcenie personelu medycznego. I ta ewolucja się nie skończyła, bo trzeba pamiętać, że tak naprawdę przyszliśmy przez kilka fal pandemii, każda była inna, zawsze nas wirus zaskakiwał, choćby tym, że ewoluował i zmieniał się w różnych wariantach. Zaczęliśmy mieć lekki, zaczęliśmy mieć szczepionki, co bardzo ważne i na pewno uratowało życie wielu osób, ale też z wieloma osobami się

pożegnaliśmy. Większość personelu zachorowało, przynajmniej raz. Większość z państwa zachorowała przynajmniej raz. Czy zachorujemy ponownie, być może. Czy na jesień będzie gorzej, na pewno. Co nas czeka w przyszłości tego oczywiście nie wiemy. Trzeba pamiętać, że właściwie powinniśmy przestać myśleć o sezonie jesienno-zimowym, jak o sezonie grypowym i zacząć go uczciwie nazwać sezonem covidowo – grypowym, bo tak na pewno będzie, więc tutaj pamiętajmy, że tak naprawdę przyszłość nas będzie zaskakiwała, a choroby zakaźne, jako zakaźnik powiem to z całą odpowiedzialnością, są fantastyczne, ciekawe, zaskakujące i na pewno będą sprawiały nam wiele jeszcze niespodzianek. I tutaj jeszcze raz wyrażę swoje podziękowanie i zakończę tę przemowę. Wiem, że pani prof. Wiśniewska chciała jedno słowo też powiedzieć w podziękowaniu.

Magda Wiśniewska: szanowni państwo, po panu profesorze ciężko cokolwiek więcej powiedzieć, natomiast z ja tu przyszedłem w jednej konkretnej sprawie, jeżeli mogłabym państwa prosić, ponieważ laureatka srebrnej odznaki, pani Izabela Napieracz -Trzosek, nasza pielęgniarka naczelną, całe szczęście wychodzi w tej chwili z bardzo ciężkiej choroby, jeżeli mogłabym państwa prosić o uhonorowanie jej przez chwilę, to myślę, że byłoby jej fantastycznie.

Przychylając się do prośby pani Magdy Wiśniewskiej radni uhonorowali panią Izabelę Napieracz - Trzosek okłaskami.

3. Rozpatrzenie wniosków w sprawie zmian do porządku obrad.

Porządek obrad, który wszyscy otrzymali pocztą elektroniczną jest załącznikiem nr 2 do niniejszego protokołu.

Wniosków o zmianę porządku obrad nie zgłoszono.

4. Przyjęcie protokołu z ostatniej sesji Sejmiku.

Projekt protokołu z ostatniego posiedzenia wszyscy otrzymali pocztą elektroniczną

Projekt protokołu z ostatniego posiedzenia wszyscy otrzymali pocztą elektroniczną.

Drogą głosowania protokół został przyjęty bez uwag.

Wynik głosowania:

Za – 29

Przeciw – 0

Wstrzymało się – 0

Głosy nieoddane – 1

5. ROZPATRZENIE RAPORTU O STANIE WOJEWÓDZTWA:

1) debata nad Raportem o stanie Województwa Zachodniopomorskiego,

Przewodnicząca Sejmiku Maria Ilnicka – Mądry poinformowała, że Zarząd Województwa Zachodniopomorskiego w ustawowym terminie przekazał „Raport o stanie Województwa Zachodniopomorskiego za rok 2021”, który był prezentowany na wszystkich posiedzeniach komisji stałych Sejmiku. Ww. Raport jest załącznikiem nr 3.

W imieniu zarządu część diagnostyczną Raportu przedstawił Dyrektor Wydziału Zarządzania Strategicznego Marcin Szmyt, przedstawiona prezentacja zał. nr 4.

Natomiast Marszałek Województwa Zachodniopomorskiego Olgierd Geblewicz, w formie prezentacji, przedstawił działania zarządu województwa w odniesieniu do polityk, które są realizowane w ramach strategii rozwoju Pomorza Zachodniego (przedstawiona prezentacja jest zał. nr 5 do niniejszego protokołu)

Następnie głos zabrali:

Paweł Mucha, przewodniczący Komisji Rewizyjnej: na posiedzeniu Komisji Rewizyjnej odbyła się dyskusja co do raportu, natomiast komisja siłą rzeczy nie głosuje wotum zaufania. To jest kompetencja całego sejmiku in gremio, stąd my zapoznaliśmy się z raportem o stanie województwa, odbyliśmy w tym zakresie dyskusję. Zgłoszę się jako indywidualny radny, natomiast będę chciał już w punkcie dot. podjęcia uchwały w sprawie udzielenia zarządowi województwa absolutorium z tytułu wykonania budżetu wypowiedzieć się, bo w ty, zakresie został sformułowany oczywiście pisemny wniosek Komisji Rewizyjnej. Co do raportu o stanie województwa, to informuję wysoki sejmik, że Komisja Rewizyjna taka dyskusje nad raportem na swoim posiedzeniu odbyła, ale bez żadnego głosowania.

Małgorzata Jacyna – Witt, przewodnicząca Klubu Radnych PiS: cieszę się, że po dwóch latach możemy się spotkać na Sali sesyjnej, a nie zdalnie. Daje nam to większą możliwość wygodniejszego kontaktu i bardziej personalnej dyskusji, nie w sensie zarzutów personalnych czy chwalenia, ale raczej odnoszenia się do tematów i do problemów, które wspólnie nas dotyczą. Proszę sobie wyobrazić, że pan Rafał Niburski, który jest z nami na sesji, dwa lata jest radnym i po raz pierwszy jest z nami na sali sesyjnej. Tak to wygląda, dwa lata nie byliśmy tutaj razem. Jesteśmy, choć tak jak mówił pan profesor Parczewski, że grozi nam trudna sytuacja jesienią i zimą, ale daj boże, że nie na tyle trudna, jak przez te dwa lata, że będziemy osobno, bo jak państwo też zauważyliście, niestety taki stan rzeczy trochę zabija samorządność. Mamy o wiele mniej ochoty do dyskusji, ale i ta dyskusja jest bardziej jałowa, jeżeli robiona jest zdalnie, a nie bezpośrednio. Nie zabieraliśmy żadnych głosów w sprawach dot. funkcjonowania instytucji samorządowych województwa czy problemów samorządowych, bo w zasadzie na komisjach opiniowaliśmy tylko projekty uchwał, nie podchodziliśmy do problemów bardziej dogłębnie. Teraz mam nadzieję, że będziemy mogli, chociaż dla wielu z nas, szczególnie tych z dalszych części województwa uczestniczenie w komisjach w sposób zdalny było bardzo wygodne, dlatego mam nadzieję, że będziemy się trzymać tego, że w części będziemy mogli dalej w taki sposób brać udział w tych komisjach. Za nam ciężki 2021 rok. To był rok bardzo trudny, ze względu na pandemię, mówimy o tym od początku sesji, o tych problemach i przede wszystkim, że tyle ludzi straciło życie. To było dla nas wszystkich przerażające i nie ma wśród nas nikogo, kto nie stracił kogoś znajomego i często bliskiego. Dało nam to też dużo do myślenia, co w życiu jest istotne i co determinuje nasze postępowania. Chciałam tutaj podziękować panu marszałkowi za dobrą współpracę z wojewodą zachodniopomorskim w ramach opieki zdrowotnej, za tę współpracę, która spowodowała, że mieliśmy to poczucie bezpieczeństwa jako mieszkańcy województwa. Oczywiście nie obyło się bez tarć, to jest zupełnie normalne, każdy w jakimś sensie przedstawia swoje racje w dyskusjach i działaniach, ale jak widać, po pierwsze nie wychodziły one do tego świata publicznego, nie stanowiły tematu do dyskusji w mediach, natomiast powodowały, że opieka zdrowotna w naszym regionie funkcjonowała na tyle dobrze, że tak jak powiedziałam, mogliśmy się czuć bezpiecznie. Otrzymaliśmy dokument pt.: „raport o stanie województwa zachodniopomorskiego”, nie tylko o stanie samorządu województwa zachodniopomorskiego, ale w ogóle o stanie województwa, stąd też na początku dosyć duża diagnoza dot. naszego województwa nie związana w sumie z samorządnością i samorządem. To jest absolutnie do zaakceptowania od lat ten sam mechanizm tworzenia tego dokumentu obowiązuje. Myślę, że te zmiany nie są duże przez te wszystkie lata, bo też duże nie mogą być, nagle niw zrobi się w zachodniopomorskim wielki przyrost naturalny, ani nagle nie ruszą wielkie inwestycje innowacyjne w prywatnych przedsiębiorstwach, które spowodują, że staniemy się liderem, a nie outsiderem w Polsce tego działania. Ten raport, jeśli chodzi o diagnozy, jako początkowe przedstawienie sytuacji, był dla nas absolutnie do przyjęcia i myślę, że z zainteresowaniem każdy z nas się zapoznał. Czego nam zabrakło w tym raporcie? Zabrakło nam dwóch rzeczy, z jednej strony wskazania znaczenia gmin i powiatów w naszym województwie. Ja poprosiłabym państwa, żebyśmy przygotowali do następnego raportu, a może wcześniej, takie zestawienie budżetów województwa

zachodniopomorskiego z wszystkich gmin i powiatów, czyli de facto ile pieniędzy w naszym województwie w poszczególnych gminach jest wydatkowane na poszczególne działania zarówno w gminach jak i w powiatach, bo my tak naprawdę nie wiemy, ile tych pieniędzy obracane jest poprzez poszczególne samorządy. Wiemy, ile jest w samorządzie województwa zachodniopomorskiego, wiemy, ile w Szczecinie i w Koszalinie, natomiast w przypadku tych poszczególnych jednostek samorządowych, nie znamy tych wszystkich pieniędzy, które wpływają do naszego regionu i które powodują, że on jest taki, a nie inny. Z drugiej strony zabrakło nam też informacji na jakim poziomie wpływały w roku 2021 do naszego regionu środki rządowe z różnej puli, które powodowały oczywiście, co za tym idzie, działania poszczególnych czy to samorządów, czy to przedsiębiorców, czy to osób fizycznych. Tych pieniędzy było bardzo dużo i jeżeli wiemy, że sam budżet samorządu woj. zachodniopomorskiego to jest około 1,1 mld zł, to ja sobie pozwolę zapoznać państwa z wielkościami tych kwot, które wpłynęły do naszego regionu z tytułu różnego rodzaju programów rządowych już w takim podsumowującym zestawieniu, bo państwo zapoznawaliście się poprzez media w ciągu całego roku. To też jest po to, żebyśmy zdawali sobie sprawę, jakimi pieniędzmi obracają poszczególne jednostki i o jakich kwotach my mówimy i też, żebyśmy pamiętali o tym, że jednak ten samorząd województwa, to tak się wydaje, że to jest samorząd województwa dla większości ludzi. Przez pierwsze 4 lata w pierwszej mojej kadencji długo się co to tak naprawdę jest i czym on się zajmuje. Teraz to wiem, ale był to pewien problem i myślę, że dla mieszkańca naszego regionu w większości stanowi to problem. Teraz przeczytam, jakie pieniądze trafiały do naszego regionu i ile na końcu możemy powiedzieć, że w zasadzie wpłynęło tych pieniędzy w ramach różnych programów. Program podstawowy to jest rodzina 500 +, czyli świadczenia wychowawcze, które przysługują rodzicom, opiekunom, program sztandarowy PiS. Cieszę się, że w tej chwili nikt już nie kwestionuje tego programu. W 2021 z tego tytułu do naszego regionu wpłynęło 1 627 000 000 zł. Tyle pieniędzy wpłynęło do rodziców w naszym regionie. Program Maluch +, mający na celu zwiększenie dostępności miejsc opieki nad dziećmi do lat 3 w żłobkach, klubach dziecięcych, itd. W roku 2021 kwota, która wpłynęła do naszego województwa 14 532 000 zł, było przeznaczone 15 700 000 zł, okazuje się, że nie wszystkie samorządy wykorzystały te kwoty. Program Senior +, adresowany do nieaktywnych osób zawodowo w wieku 60 +, więc różnego rodzaju kluby seniora otrzymały środki przekazane przez zachodniopomorski urząd wojewódzki na finansowanie zadań z funduszy przeciwdziałania Covid 42 139 000 zł. Programy realizowane w ramach programu funduszu solidarnościowego, opieka wytchnieniowa, edycja na rok 2021 1 000 000 zł. Już nie czytam końcówek. Program asystent osoby niepełnosprawnej 2 741 000 zł, program centra opiekuńczo – mieszkalne 398 000 zł. Do tego musimy dodać środki, które są o wiele wyższe: środki finansowe przekazane organom prowadzącym szkoły w ramach programów rządowych realizowanych przez zachodniopomorskiego kuratora oświaty 45 645 000 zł. Rządowy fundusz rozwoju dróg, to są te pieniądze, które wpłynęły do naszego regionu przede wszystkim dla mniejszych gmin 107 205 000 zł. Rządowy fundusz inwestycji lokalnych I edycja 47 000 000 zł, rządowy fundusz inwestycji lokalnych II edycja 68 000 000 zł. Polski ład woj. zachodniopomorskie, czyli program, który wspierał nas po okresie Covid w 2021 roku 1 041 000 000 zł. Fundusz rozwoju przewozów autobusowych 11 290 000 zł i bardzo ciekawy program – bon turystyczny, którego beneficjentem było nasze województwo, w roku 2021 do naszego regionu trafiło 243 000 000 zł. Następnie inwestycje w ramach jednostek rządowych, tutaj już nie chciałam państwu zbierać tego wszystkiego z poszczególnych jednostek, ale powiem tylko, że GDDKiA w 2021 roku 1 100 000 000 zł wydane na inwestycje. To są tylko te pieniądze, które są zafakturowane w 2021 roku, w 2020 to były 2 mld zł, w 2022 r. spodziewamy się około 3 mld zł, bo to jest koniec finansowania poszczególnych działań unijnych. Nie mówimy tutaj też o inwestycjach, które trafiły do naszego regionu z tytułu decyzji rządowych, to jest decyzja o pogłębieniu toru wodnego - ogólnie 1,5 mld zł, Wody Polskie 800 mln zł, budowa nabrzeży Zarząd Portu Szczecin – Świnoujście 700 mln zł, itd. Mówię o tym po to, żebyśmy mieli świadomość, że w naszym regionie z jednej strony są prowadzone poważane inwestycje, a z drugiej strony poważne finansowanie mieszkańców, finanse tzw. społeczne. To są pieniądze, które trafiają do każdego z nas. Możemy powiedzieć o tym, że w naszych kieszeniach zostało o wiele więcej pieniędzy z tytułu zmiany systemu podatkowego dla ludzi do 26 roku życia. Tego jest naprawdę bardzo dużo i ja myślę, że powinniśmy to docenić i zrozumieć, że nie ma działalności samorządu bez działalności rządu. Nie jesteśmy państwem federalnym, samorząd jest jednostką samorządu terytorialnego, a więc musi, a w każdym bądź razie powinien współpracować. Czy współpracuje? To jest takie pytanie zasadnicze i myślę, że w tej naszej dzisiejszej dyskusji, bo dalej w ocenie tego

raportu, czyli udzielenia absolutorium, przy wykonaniu budżetu. Dlaczego my mamy państwa chwalić? Nie wiem, powiem szczerze. Dlaczego mamy chwalić jako tych którzy wykonywali pewne zadania w ramach samorządu województwa, skoro przez cały 2021 rok, a bardzo dokładnie przejrzałam media i nie tylko, bo w końcu mieliśmy bezpośrednie kontakty. Nie było ani jednego słowa szacunku, uznania za to co robi rząd dla regionu zachodniopomorskiego, to jak ja mam was chwalić, jak wy nas nie chwalicie, tym bardziej, że to co my robimy rzeczywiście jest wspaniałe, wielkie, duże i w dodatku mocno finansowane. Na ostatnim spotkaniu branży morskiej Herring w Szczecinie „do gardła mi skoczyli” parlamentarzyści z lubuskiego i pomorskiego, którzy stwierdzili, że tak pieniądze, jakie w tej chwili są „ładowane” w zachodniopomorskie, to oni są tym zbulwersowani, bo oni takich pieniędzy nie dostają. My dostajemy, my mamy ogromne inwestycje. Państwo jesteście z całego regionu, więc wiecie jak te inwestycje centralne wyglądają. Moje pytanie, dlaczego państwo nas nie chwalicie? No właśnie, dlatego my państwa też nie będziemy chwalić, bo i tak szczerze mówiąc nie ma za co. To, że zrobiliście to, co jest w ramach waszego działania, to bardzo dobrze, ale nie zrobiliście nic więcej, niż to, co powinniście zrobić, żeby zmienić sytuację naszego regionu. Nie współpracowaliście z agendami rządowymi, nie działaliście na rzecz tej społeczności, która ma największe potrzeby, o tym będziemy jeszcze mówić przy ocenie budżetu województwa. W związku z tym nie widzimy też powodów, żebyśmy udzielili państwu w tym pierwszym głosowaniu akceptacji i poparcia. Jak zaczniecie nas chwalić, to może my znajdziemy jakiś powód do pochwalenia was, ale na razie niestety...

Wojciech Dorżynkiewicz, przewodniczący Klubu Radnych KO: będę mówił oczywiście o raporcie na temat stanu województwa zachodniopomorskiego i zacznę od pieniędzy, o których mówiła radna Małgorzata Jacyna-Witt, a mianowicie o wzroście dochodów z PIT-u, jakie generują nasze niektóre samorządy, może nasz samorząd województwa też w tym partycypuje. Ja nawet pochwalę rząd Prawa i Sprawiedliwości, ponieważ dzięki działaniom rządu Prawa i Sprawiedliwości wiele osób w naszym województwie niesamowicie się bogaci. Proszę sobie wyobrazić, że dzięki rządowi PiS na Pomorze Zachodnie trafiło bardzo dużo pieniędzy. Wzrost dochodów z PIT ma udział w zarobkach wielu „Misiewiczów” i działaczy Prawa i Sprawiedliwości, których zarobki w spółkach skarbu państwa są naprawdę ogromne i imponujące, np. dzięki działalności rządu Prawa i Sprawiedliwości pan radny Mucha, który zarobił w ramach dochodu objętego PIT - 37 w roku 2020 - 237 000 zł, a w ubiegłym roku już 505 000 zł. To są pieniądze, które później trafiają do naszych samorządów do naszych gmin. Dzięki temu możemy budować drogi, jeden z radnych Szczecina, proszę sobie wyobrazić, zarobił w ubiegłym roku blisko 700 000 zł. Gratuluje, jesteście wdzięczni, że tak wielkie pieniądze trafiają na Pomorze Zachodnie i żałuje tylko, że do pojedynczych ludzi, a nie do wszystkich mieszkańców. To oczywiście gwoli tego, o czym mówiła pani radna, ale ja też będę dalej mówił o pieniądzach. Województwo Zachodniopomorskie jest tak naprawdę przez rząd Prawa i Sprawiedliwości traktowane po macoszemu. Już tutaj kończę moją tą żartobliwą, chociaż też bardzo poważną i niepokojącą część wypowiedzi, ponieważ wielokrotnie w ubiegłym roku podkreślaliśmy, jak po macoszemu jak nieuczciwie traktowane jest Pomorze Zachodnie przez rząd Prawa i Sprawiedliwości, jak nieuczciwie są rozdzielane środki na inwestycje. Proszę sobie wyobrazić, że w przypadku np. tak błahej sprawy jak pieniądze na modernizację domów kultury dostaliśmy 10 razy mniej pieniędzy, niż Województwo Lubelskie czy też Województwo Podkarpackie. Jeżeli chodzi o fundusze na modernizację dróg samorządowych, jesteśmy na piętnastym, czternastym miejscu w tym podziale. Pierwsze miejsca województwo Podkarpackie, województwo Lubelskie, a chyba nie muszę państwu mówić, bo chyba państwo dobrze o tym wiedzą, które województwo jest większe i ma większą sieć dróg i które ma większe potrzeby. Przecież mieliśmy tutaj na sesji województwa, sesji sejmiku województwa zachodniopomorskiego pana ministra, który chwalił się, że zabrał nam 100 000 000 EUR z programu operacyjnego w ramach kolejnej perspektywy. Jednak to dzięki ciężkiej pracy Samorządu Województwa, dzięki ciężkiej pracy Zarządu Województwa, dzięki wielkiej pracy Samorządów Gminnych i Powiatowych, które gwoli ścisłości w większości są zarządzane przez burmistrzów wójtów i starostów rządzącej, sejmikiem koalicji, a także przez osoby, które są bezpartyjne i apolityczne. Wójtów i burmistrzów macie jako Prawo i Sprawiedliwość naprawdę na szczęście niewielu i dzięki pracy wielu naprawdę osób udaje nam się z sukcesami rozwijać nasz region. Mimo pandemii i tego, że choćby tak ważna dla naszego regionu, branża turystyczna, która była mocno ograniczona, udało nam się tu wypracować wzrost gospodarczy powyżej średniej krajowej. I to jest najważniejsze, ponieważ, żeby zobaczyć, czy się rozwijamy, czy stoimy w miejscu,

czy się cofamy, musimy siebie porównywać do innych regionów, mieć jakiś punkt odniesienia. Ten punkt odniesienia jest taki, że nasze PKB wzrosło więcej niż średnia dla Polski. To oznacza, że doganiamy bogatsze od nas regiony i ma na to wpływ ciężka praca wielu ludzi. Skuteczne realizowanie strategii Województwa Zachodniopomorskiego. Mimo pandemii udało nam się uzyskać dobre wyniki, jeśli chodzi o poziom bezrobocia, to oznacza, że budujemy tutaj na Pomorzu Zachodnim mocną gospodarkę o mocnych podstawach, o mocnych podwalinach, która jest dosyć odporna na różnego rodzaju kryzysy. Przejdę z bezrobocia do żłobków, ktoś powie, że skończyłem część gospodarczą, jednak to nie jest prawda. Żłobki mają ogromny wpływ na to, jak wygląda gospodarka na Pomorzu Zachodnim. Ja pamiętam wypowiedzi ważnych polityków PiS, którzy mówili, że żłobki to spuścizna po komunizmie i po Platformie Obywatelskiej i nie należy ich budować, one nie powinny powstawać. To jest cytat. Ja się z tym zgadzam. I cieszę się, że nasze samorządy budują żłobki. Cieszę się, że samorząd województwa realizuje program Małe Skarby i tak wielu mieszkańców naszego województwa może z takiego programu skorzystać i wrócić na rynek pracy. Zarabiać pieniądze kontynuować swoją karierę, a także co ma na to wpływ zwiększać swoją późniejszą emeryturę. To jest skutek naszych działań. Proszę zobaczyć, jak odległy, ale dzięki temu, że to robimy wiele ludzi, będzie miało w przyszłości większe emerytury, nie będzie musiało szukać zapomóg, czy żyć w skrajnej nędzy. Prezentacja dyrektora Szmyta pokazuje, że te elementy, które stanowią trzon strategii rozwoju województwa i które są zawarte w wizji misji naszego regionu idą w dobrym kierunku. Widzimy rozwój i to, że nasze działania przynoszą efekty. Natomiast pamiętajmy, że nasze województwo nie jest samotną wyspą. Na wiele rzeczy mamy ograniczony wpływ lub nie mamy żadnego i to jest niepokojące. Walka z kryzysem demograficznym, jest tak naprawdę domeną rządową i widzimy, że rząd PiS od 7 lat w tej materii nic nie zrobił i widzimy, jaki to ma wielki wpływ na zachodniopomorską gospodarkę, i jaki wielki wpływ będzie miała na to zachodniopomorską gospodarkę za 5, 10, 20 czy 30 lat. Widzimy w jakim kryzysie jest ochrona zdrowia, ilu brakuje lekarzy, pielęgniarek, ratowników w naszej służbie zdrowia w naszych zachodniopomorskich szpitalach i przychodniach. To niestety też jest domena rządu, a nie nasza. Nie mamy wpływu na to, ile jest lekarzy czy pielęgniarek kształconych w naszym kraju. Na dodatek pamiętamy jeszcze przecież słynne wyjeżdżajcie, rzucone przez jedną z posłanek Prawa i Sprawiedliwości podczas sejmowej debaty do lekarzy. Energetyka, wspieraliśmy i dalej będziemy wspierać rozwój odnawialnych źródeł energii w naszym regionie. Dzięki temu blisko 20% energii z OZE produkowane w naszym kraju jest z Pomorza Zachodniego. Przyszedł PiS wprowadził ustawę antywiatrakową, zablokował, zabił całą branżę, prawie zabił kilka gmin choćby takich jak Karlino, który popadł w ogromne problemy finansowe i przez kilka dobrych lat na Pomorzu Zachodnim nie powstał ani jeden wiatrak. Woleli widocznie kupować ruski węgiel. Gdyby jednak to się nie stało w naszym województwie mogły powstawać kolejne ферmy wiatrowe może dzisiaj byśmy byli w odrobinę innej sytuacji i mniej uzależnieni od Putina. Niestety polityka była i może dalej, nawet jest prorosyjska. My natomiast stawiamy na tę politykę ekologiczną, nowoczesny tabor kolejowy przecież kosztował nas tak, jak pan marszałek powiedział 120 000 000 zł. Wspieramy rozwój sektora energii odnawialnej. Dbamy o działania mające na celu sprawienie, że nasz region będzie niskoemisyjny. Transport i turystyka są ze sobą mocno skorelowane. Drogi rowerowe, służą turystyce i mają wpływ na to, jak rozwijają się nasze gminy, ponieważ turyści przecież zostawiają pieniądze w restauracjach, kawiarniach sklepach i ma to wpływ na budżety naszych lokalnych gospodarek. Na budżet Gryfina, Czaplinka, Złocieńca, Białogardu czy też Pyrzyc. Jednak drogi rowerowe to też dla wielu osób możliwość bezpiecznego dojazdu do pracy np. ze Złocieńca do Czaplinka, czy z Czaplinka do Rąbina. Niektórzy musieli się dotychczas poruszać drogami wojewódzkimi o sporym natężeniu ruchu, czy drogami krajowymi teraz do pracy mogą te 10 km przejechać na rowerze. Dlatego musimy inwestować w budowę dróg rowerowych i modernizować te stare, które są już często dziurawe. Wszak taką dziurę łatwo można wpaść i zrobić sobie krzywdę. I mam nadzieję, że, choć w tym aspekcie możemy liczyć na przychyłność klubu Prawa i Sprawiedliwości, a także przewodniczącej klubu pani Małgorzaty Jacyny - Witt. Budowa i remonty dróg wojewódzkich zajęła dużą część naszego budżetu. Musimy i chcemy modernizować drogi wojewódzkie. Dzięki temu mamy wpływ na rozwój naszych lokalnych gospodarek. Zwiększamy bezpieczeństwo, co ma wpływ, przecież na dalsze oszczędności w ochronie zdrowia. Przychodzę już do końca, bo przed nami jednak są kolejne wyzwania, nikt się nie spodziewał, że w naszym kraju będziemy musieli stanąć przed wyzwaniem przyjęcia kilku milionów uchodźców. Nikt z nas nie spodziewał wojny, może poza niektórymi ludźmi, którzy zaczęli nagle działki sprzedawać, które należały do żon. Sprawa związana z uchodźcami zmianami, które się z tego

powodu rodzą, jest dla nas priorytetowa i będzie miała odzwierciedlenie w kolejnych raportach nad stanem województwa. Szanowni państwo, ja będę państwa bardzo gorąco namawiał do przegłosowania „za” kolejnych punktów porządku obrad, ponieważ stan naszego województwa jest na szczęście coraz lepszy. Budżet jest sprawnie realizowany, jest to dobry budżet, chociaż zawsze tych pieniędzy brakuje. Budżety niestety nigdy nie są z gumy, ale idziemy w dobrym kierunku.

Rafał Rosiński, przewodniczący Klubu Radnych Pro Centrum: chciałbym się odnieść tutaj do raportu nad stanem na województwa za rok 2021, który wszyscy otrzymaliśmy. Stanowi ponad 200 stron i odnieść się w kontekście bardziej takim bezpartyjnym bez wycieczek do poszczególnych partii politycznych, bardziej obiektywnie i zwrócić na początku na pewne problemy ogólne, jeżeli chodzi o województwo. Tu pan dyrektor przedstawił głównie w zakresie określonych polityk, pan marszałek także wskazał na pewne zagadnienia, które są istotne dla rozwoju społeczno-gospodarczego. I oczywiście tutaj zauważamy czy zauważam także osobiście wiele pozytywnych aspektów jako województwo ogólnie, ale na co musimy zwrócić uwagę? Przede wszystkim to, co było poruszone w kwestii dietności, czyli że mamy ujemny przyrost naturalny i to jest dosyć niepokojące na poziomie 6,70- 75. Na co także zwróciłem uwagę, co było zaznaczone w raporcie, o dość duży znaczący spadek liczby studentów w zakresie szkolnictwa wyższego, bo nie wiem, czy państwo zwrócili uwagę ten spadek w województwie zachodniopomorskim z roku 2020 do roku 2010 jest o ponad 48%, a w Polsce o 33%. Jest to dosyć istotny aspekt z punktu widzenia atrakcyjności naszego województwa i stworzenia pewnych warunków, które by przyciągnęło potencjalnych kandydatów na studia. Oczywiście tutaj wskazuje na pewne także kierunki pozytywne ze strony zarządu województwa czy sejmiku i radnych, którzy popierają rozwiązania dotyczące tworzenia określonych programów, także programów stypendialnych, dzisiaj będziemy głosować także nad kolejnym programem, który ma zwiększyć liczbę osób, które mają studiować na kierunku pielęgniarstwo, ale ta atrakcyjność jest bardzo istotna z punktu widzenia tworzenia określonej infrastruktury. No i tutaj pozytywny aspekt, ta infrastruktura rowerowa, spojrzenie przede wszystkim także na ekologię, na odnawialne źródła energii, gdzie nasze województwo pod tym względem przoduje, jak widzimy w kraju. Oczywiście oprócz wielu tych pozytywnych aspektów, które przedstawiane były w ramach poszczególnych polityk, na które ma wpływ także po części i samorząd, no i także władza centralna. Również te środki, tak jak tutaj pani przewodnicząca Jacyna-Witt wskazała, środki płyną także i z budżetu centralnego do poszczególnych województw. Trzeba wskazać na i na to przede wszystkim zwracałem uwagę, czyli na równomierny podział środków. Równomierny podział środków pomiędzy poszczególne ośrodki w województwie zachodniopomorskim i zwróciłem uwagę na dwa. Może po pierwsze ze względu na to, że wywodzę się z Koszalina i reprezentuje ten ośrodek. Mamy te dwa ośrodki główne, można powiedzieć po części przyciągające z punktu widzenia takiego kulturalnego i mające duże oddziaływanie także na poszczególne ościennne gminy i tu tą dysproporcję dosyć zauważam znaczną, że jednak to oddziaływanie czy te środki, które są pozyskiwane w zakresie dofinansowań co do gospodarki, co do społeczeństwa są znacząco przeważające na stronę Szczecina. Mniejsze na stronę Koszalina, a już w dużej mierze widać, jeżeli spojrzymy sobie na poszczególne polityki dofinansowania, bo tu mówię o tych dofinansowania ze środków Unii Europejskiej, to w tych mniejszych miejscowościach tą dysproporcję już widać znaczącą. Oczywiście przedstawione mamy także i tu ma to znaczenie ze względu na poszczególną liczbę mieszkańców, którą reprezentuje i wiadomo, że te środki będą większe, co ma swoje także uzasadnienie w tym największym ośrodku w województwie zachodniopomorskim, jakim jest Szczecin, ale tu może taka uwaga też na przyszłość, którą oczywiście, nasz klub także i zgłasza, żeby i pewne dobre działania i współpracę w tym zakresie mamy z zarządem, żeby ten równomierny podział następował w coraz większym stopniu. Na co zwracają także uwagę mieszkańcy, czego nam brakuje, dziś, nagraliśmy Gryfem Zachodniopomorskim pracowników medycznych czy zarządzających to ciągle, jakby niewystarczające środki, które są na ochronę zdrowia. Na ochronę zdrowia zwrócę uwagę tutaj na Szpital Wojewódzki m.in. w Koszalinie, gdzie brakuje tutaj kadry wyspecjalizowanej kadry i mieszkańcy zgłaszają bynajmniej poradni, poradni endokrynologicznej, gdzie w takowa nie funkcjonuje m.in. także w Koszalinie, mimo że ogromny jak wiemy środki, także trafiają ze środków unijnych na część także i koszalińską. Także, jeżeli spojrzymy sobie to co sobie wynotowałem w kwestii kultury powiedzmy kwestii finansowania środków unijnych Szczecin otrzymuje środki, bo mamy te instytucje wojewódzkie na poziomie 42 000 000 zł, a Koszalin na poziomie 5 000 000 zł, czyli ta dysproporcja jest dość mocno dość mocno zauważalna. Kończąc tutaj moje wystąpienie,

ogólnie rzecz biorąc, to udzielimy oczywiście tutaj wotum zaufania dla zarządu, liczymy na dalszą i dobrą owocną współpracę na rok 2022.

Maciej Kopeć: oczywiście kwestia raportu o stanie województwa i tej części statystycznej i w części dotyczącej sprawozdania z działalności zarządu. No warto, jakby w sposób taki trochę równoległy tak tę kwestię przeanalizować. Na pewno to, o czym wszyscy mówimy tutaj od początku jest na pewno kwestia tego spadku liczby ludności i dotyczy to, też o tym była mowa, także dużych miast, czyli Szczecina, Koszalina, Kołobrzegu. Również wskazywał na to pan radny Rosiński, jakby, próbując powiązać te dane statystyczne, także z kwestią studentów, bo jak popatrzymy na rok 2010, to mamy praktycznie spadek liczby studentów o prawie 50%, czyli można powiedzieć, że o ile, jakby kwestia dietności ona występuje, to raczej byśmy się spodziewali, że troszeczkę inaczej będzie to wyglądało na poziomie miast. To właśnie to też świadczy o czym mówił pan radny Rosiński o tym spadku atrakcyjności i niewątpliwie niezależnie od tego, na ile będziemy budować zieloną energię, ścieżki rowerowe to tej atrakcyjności jak widać nie do końca się w ten sposób da poprawić. Kwestia kolejna na którą też warto zwrócić uwagę, to kwestia innowacyjności, tak o tym też była mowa w tym pierwszym wystąpieniu, a więc te dalsze pozycje województwa, ale też na co tam zwracano uwagę i też jakby warto powiedzieć o tym spadku także na poziomie przedsiębiorstw. Oczywiście można to próbować odnieść do tego, co w tym zakresie robi zarząd, a więc do tych działań na rzecz innowacji. Ja nie wiem, czy wizyta w Dubaju nie wiem zdalnie, czy w realu 10 przedsiębiorców coś zmieni czy program typu Fabryka Start Up i gry, które trafiły nie wiem do 9 nauczycieli i 6 szkół to poprawią, tak? Także na pewno tutaj takie działania są potrzebne. Na pewno widać tak też postęp w tych dziedzinach chociażby w żłobkach jak słusznie zauważyła pani przewodnicząca Małgorzata Jacyna – Witt, jeżeli popatrzymy równocześnie na te działania rządowe, chociażby program Maluch Plus to pewne działania, które występują w skali kraju na pewno przekładają się też na te działania, które są podejmowane przez jednostki samorządu terytorialnego, czy w sposób inny, podejmowane w ramach akurat tego elementu. Na pewno to, co też widać to jest wzrost uprzedzszkolnienia, ale też pewnie warto zwrócić uwagę na istotną różnicę pomiędzy Polską a województwem zachodniopomorskim na poziomie tego. Bo jeżeli popatrzymy na same dane statystyczne i średnie to oczywiście nie jest tak dramatyczne. Natomiast zupełnie się to inaczej układa w przypadku przedszkoli na wsi i na pewno ścieżki rowerowe tego same w sobie nie poprawią, więc spójrzmy na to jakby popatrzymy, wyciągniemy z tego wnioski na dramatyczną różnicę. Kwestia kolejna, też zresztą poruszona tutaj jakby wielokrotnie w tych wystąpieniach także Radnego Rosińskiego, to jest kwestia kultury i też, jakby z jednej strony oczywiście to co cały czas podkreślamy te dysproporcje pomiędzy częścią koszalińską, a szczecińską oczywiście rozumiem, że Szczecin jest miejscem, gdzie są instytucje kultury, dla których organem prowadzącym jest województwo zachodniopomorskie, i w sposób oczywisty te instytucje są finansowane. Też oczywiście patrzymy i to z dużą troską, uwagą poprzez też wizje lokalne na kwestię budowę dwóch kluczowych instytucji kultury, takich jak Morskie Centrum Nauki i to, co dotyczy rozbudowy i zmian w Teatrze Polskim, na pewno to są istotne inwestycje. Przy tym jakby no warto jednak na pewne kwestie zwrócić uwagę, nie tylko na kwestie tej dysproporcji, ale też pewne dane statystyczne zawarte w raporcie, tak, dotyczące i tego, w jaki sposób mieszkańcy województwa zachodniopomorskiego korzystają z instytucji kultury i też jednak tutaj widać różnicę, tak pomiędzy jednak korzystaniem z muzeów, a korzystaniem z innych instytucji kultury, więc warto też na te dane statystyczne także szczegółowo spojrzeć. Teraz, na ile te inwestycje o których mówiłem, czyli i Teatr Polski i Morskie Centrum Nauki to zmieniają no to jakby przekonamy się w następnych odsłonach raportu. Też możemy się zastanawiać, na ile faktycznie okaże się atrakcyjną instytucją kultury Muzeum Morskie tzw., czyli Morskie Centrum Nauki. Oczywiście z jednej strony na pewno rzeczą istotną, jakby w nim jest planetarium, natomiast cała instytucja pomyślana, jakby w trochę innym kontekście niż instytucje takie, jak Centrum Nauki „Kopernik”, czy te które w skali kraju, w jakiś sposób są odzwierciedleniem „Kopernika”, no to też się okaże, na ile jakby potrafimy faktyczne, czy na ile ta inwestycja, koniec końców będzie trafiona. Natomiast oczywiście wszystkie one i tak jakby spowodują, że ten ciężar, o którym mówił pan radny Rosiński, on i tak będzie się przesuwając jeszcze bardziej w stronę Szczecina, tak w więc to na pewno tego nie zmieni na pewno to, jakby przesunie wszystko w kierunku stolicy regionu. Kolejna kwestia też związana z innymi elementami, jakby też wskazywałem na to na posiedzeniu Komisji Oświaty, to kwestia, której mi brakuje w tym raporcie, to znaczy odniesień do działalności Opery i Muzeum „Przełomy”. Oczywiście też patrząc jakby jest cały fragment, dotyczący Muzeum Narodowego, natomiast jakby kwestia,

która, pojawia się w raporcie, dotyczy wiedzy o regionie, dziedzictwa kulturalnego. Ja mam wrażenie, patrząc na te działania czy raport, że wszystko się kończy na osiemnastym wieku, może w porywach do roku czterdziestego piątego, natomiast no ta poniekąd, choć wprowadzona wcale w niełatwych warunkach działalność „Przełomów”, jakby nie jest widoczna, co mówiliśmy na posiedzeniu komisji, wszyscy się zgadzamy co do tego, natomiast z punktu widzenia współczesnej historii Szczecin jest miastem, które odegrało istotną rolę. Wiemy, jak Gdańsk swoją historię potrafi pokazywać, natomiast no tu jakby my, czasami mam wrażenie, nie potrafimy tego elementu do naszej ekspansji wykorzystać, czyli wydarzeń roku 56, 70, 80, stanu wojennego, przełomu 88-89. Tak i niezależnie tak od wysiłku, które są podejmowane przez „Przełomy” to tego po prostu brakuje, nawet w tym raporcie, więc to na pewno jest coś, co gdzieś powinno się tam znaleźć, a równocześnie, jakby wśród tych różnych działań, które są podejmowane właśnie w ramach tej części tego nie widać. Też patrząc na instytucje kultury, mówił o tym zresztą pan marszałek, jakby z ulgą, wskazując na to, że pewne inwestycje się zaczynają, ale też patrzymy kompleksowe zagospodarowanie Zamku Książąt inwestycja 2015-24 wykonanie 5,71 %, czy kompleksowe zagospodarowanie tarasów i odbudowa skrzydła w 2017-22 -24 wykonanie 48%, więc to na pewno jakby nie bardzo jest czym się tutaj chwalić. To też musimy zwrócić na to uwagę. Edukacja, pan marszałek mówił, że edukacja w zasadzie jest minimalną częścią zadań samorządu wojewódzkiego. Po części oczywiście jest to prawda, bo tych jakby jednostek jest niewiele. Natomiast oczywiście te, które są te dwie które zresztą pan marszałek wymienił, czyli te związane z edukacją i wsparciem nauczycieli, a więc i Koszaliński CEN i szczeciński ZCDN one jednak mają istotną rolę. Spójrzmy na to, że tak naprawdę mamy jeszcze stargardzki POBN i to są te kluczowe instytucje, które mają udzielać wsparcia nauczycielom. Jeżeli popatrzymy na to w kontekście też podawanych danych statystycznych, a dotyczących zdawalności, tak choć, jakby ten jeden czynnik jest trochę jakby zbyt mało mówiący, dotyczący zdawalności, bo istotnym elementem jest jednak to, że tym głównym nazwijmy to problemem maturzystów jest matematyka, oczywiście ona w skali kraju jest problemem, ale w naszym województwie szczególnie. To jednak oczekiwać by można, że w kolejnych latach te działania także w roku 2021 będą podejmowane. Oczywiście wiemy, że rok 2021 zdominowała pandemia i działania na rzecz edukacji zdalnej i wsparcia dla nauczycieli szkół, dyrektorów, samorządów właśnie w tym kontekście, natomiast tych działań brakuje. Ja oczywiście, bym jednak już wybiegając do przodu, choć, jakby wszelkie próby tutaj mówienia o tym o czymś do przodu czy wyciągania wniosków na pewno spotkają się z kontr jakąś akcją, to jednak bym namawiał do większej współpracy z Kuratorium Oświaty, z Kuratorem Oświaty, z Okręgową Komisją Egzaminacyjną, czy chociażby Szczecińską Ekspozyturą OPE, która jest pierwszym LO w Szczecinie, czy ekspertami którzy tam są ewentualnie podjęcia działań przez ZCDN po to, aby tam funkcjonowali doradcy metodyczni nie tylko konsultanci. Jest to rzecz, w której widzę dysproporcję w tym sprawozdaniu pomiędzy tym co, jakby z jednej strony tak jakby w jednej części jest eksponowane w przypadku CEN, a drugie praktycznie jest tylko umowa o bibliotekę, podczas kiedy tych działań ZCDN-u jest wymienionych wiele. W sytuacji, kiedy jednak pewnych instrumentów w ogóle szczecińskiemu ośrodkowi brakuje, żeby pewne działania po prostu prowadzić, czyli tutaj mówię pomiędzy tą część statystyczną nad tym, co dalej mnie tej refleksji brakuje. Nie zgadzam się, że ta część edukacyjna właśnie tak została spuentowana przez pana marszałka, jako taka mniej istotna, czy wskazywanie na ten, jakby rzekomy brak narzędzi, które województwo w tej dziedzinie nie posiada. Także no ja starałem się jakby skupić na kilku tylko aspektach, jakby w mniejszym stopniu odnosząc się do tych ekonomicznych. Natomiast patrząc na tą sferę też społeczną, oczywiście my też zauważamy, co z resztą podkreślaliśmy, że tę część tych programów, które dotyczą wsparcia dla rodziny, tego nie negujemy, natomiast w całości widać, że, że niezależnie od danych statystycznych, od strategii, to właśnie, jakby takiego myślenia strategicznego, które pewne kwestie by wyciągnęły do przodu po prostu w tym raporcie brakuje.

Stanisław Wziątek, Członek Zarządu Województwa Zachodniopomorskiego: na każdy problem, zwłaszcza wtedy, kiedy mówimy o takich ważnych dokumentach, jak raport o stanie województwa albo wszystkie inne dokumenty programowe, moim zdaniem należy spojrzeć znacznie szerzej wręcz z poziomu strategicznego myślenia. Taką próbę dzisiaj próbowała podjąć pani przewodnicząca Jacyna-Witt, kiedy przedstawiła pewne założenie do tego, jak powinno być wzbogacone takie działanie, które prowadzi zarząd województwa, w tym wypadku konkretny dokument raport. Otóż my możemy oczywiście szukać kompromisów na każdym poziomie i w tym wypadku także i je

poszukiwaliśmy. Jak państwo wiecie, ten dokument został przez nas wcześniej omówiony, jak ma być zbudowany, z czego ma się składać struktura tego dokumentu, co powinno być w nim zawarte i osobiście wielokrotnie rozmawiałem na ten temat w kategoriach rozmów operacyjnych z panem dyrektorem Szmytem, co powinniśmy jeszcze w tym materiale mieć. Moglibyśmy powiedzieć jednoznacznie, że wszystko to zostało przez państwa wyrażone w zakresie oczekiwań, w tym materiale jest. Możemy oczywiście co roku określać, że jeszcze czegoś chcemy, ale to trzeba robić przed tym, zanim ten materiał zostanie zbudowany, a nie już po, ale dla mnie tak naprawdę strategicznym sposobem myślenia o sprawie jest kwestia, czym jest państwo. Jak powinno być zbudowane i jakie powinno mieć funkcje. I ja uważam, proszę państwa, że jeżeli my reprezentujemy środowisko samorządowe, to tak jak legła u podstaw powstania samorządów w 1990 roku Polska samorządowa, to im mniej Państwa wobec obywateli tym lepiej dla obywateli. Powstała funkcja samorządowa w Polsce, powstało myślenie, że to mieszkańcy gminy, które stanowią wspólnotę, są gospodarzami terenu, że już nie powinno być tak, że to Warszawa ma decydować o tym, co ma być u nich zrobione, ile powinni otrzymać środków finansowych, tylko to oni sami jako gospodarze budują swoją przyszłość, sami, decydując na co chcą przeznaczać środki, jakie generować i jak je zdobywać i taki sposób myślenia był mi osobiście bardzo bliski i robiłem wszystko, żeby także z pozycji administracji rządowej w województwie przekazywać kompetencje do samorządu województwa, wtedy, kiedy samorządy województwa powstały. Im więcej przekazać mogliśmy takich kompetencji, które odnosiły się do tego, że to marszałek województwa, sejmik województwa jako gospodarz może o tym decydować tym lepiej. I administracja rządowa na poziomie województwa miała pozostać tylko z trzema proszę państwa podstawowymi funkcjami. To jest nadzór nad stroną formalnoprawną funkcjonowania samorządów. To jest kwestia dotycząca zarządzania kryzysowego i to jest oczywiście reprezentowanie wobec rządu swojego terenu i odwrotnie polityki rządu w województwie. Teraz zauważamy zupełnie inną tendencję. To jest tendencja odnosząca się do tego, że to właśnie część kompetencji, także narzędzi oddziaływania jako tych, które mają wpływ bezpośrednio na rozwój, czyli środków finansowych, zabierana jest ponownie przez administrację rządową. I jak pani przewodnicząca była taka łaskawa wymienić to, że dostaliśmy w województwie tyle pieniędzy na różnego rodzaju inwestycji i wsparcie poszczególnych samorządów to ja powiem tak i powiem operacyjnie; bardzo dziękujemy, ale jeśli miałbym pomyśleć o tym, jak powinno być budowane państwo, to we wszystkich tych sprawach, które dotyczą takich prostych działań operacyjnych, które mają znaczenie np. wzmocnienia konkretnego działania typu; wsparcie dla szkoły, dla dzieci, dla rodzin i innych, niech to dostaje samorząd, niech to samorząd o tym decyduje, on wie najlepiej, on jest blisko i od razu powinien dostać te pieniądze, nie w kategoriach specjalnych dotacji, tylko w kategoriach bezpośredniego wsparcia budżetowego, które dostaje po prostu jako materiał do zbudowania tej swojej samodzielności funkcjonowania. Natomiast administracja rządowa, proszę bardzo, niech realizuje zadania wspierające, które mają znaczenie strategiczne w nadzwyczajnych okoliczności np. sytuacja covidowa, która się pojawiła i wiele innych, które mogły mieć wpływ na to, że się może pogorszyć sytuacja mieszkańców w województwie. I to jest to myślenie kategoriami całościowym, jak powinniśmy skonstruować funkcjonowanie państwa. Natomiast biorąc pod uwagę to, co dotyczy działań operacyjnych, pojawiały się tutaj kilka takich uwag mających charakter także szczegółowy. To mogę powiedzieć, że ten materiał, który został państwu przedstawiony jest materiałem prezentującym przede wszystkim prawdę. I pani przewodnicząca nie o to chodzi, żeby przyjąć zasady, jak Kuba Bogu, tak Bóg Kubie, czyli jak wy mnie chwalicie to ja was pochwalę, a ja uważam, że powinniśmy robić to rzetelnie, prawdziwie, to oznacza, że powinniśmy pokazać, jak jest i ten raport w diagnozie swojej, w konkretnych działaniach mówi prawdę, mówi, jak jest. Nie w każdym aspekcie niestety jest dobrze i o tych problemach również pan marszałek mówił ten raport na to wskazuje, że są obszary, w których moglibyśmy być lepsi, ale ten rozwój naszego województwa i sytuacja, w której się np. pogarsza określony stan, jest związana także z charakterem województwa, z uwarunkowaniami rozwojowymi, z tym, co jest podstawą do tego, aby na niej budować określone płaszczyzny rozwojowe. Drodzy państwo, jeżeli mamy powiedzieć, jaki jest raport. On jest dobry, jest prawdziwy, jest zrobiony bardzo rozsądnie. Ja chciałbym bardzo podziękować za tę uwagę, nie ma w tej chwili pana radnego Rosińskiego, ale panu radnemu Rosińskiemu za zwrócenie uwagi na fakt, iż warto przyglądać się, jak dzielone są środki na obszar całego województwa na część wschodnią i zachodnią. To jest bardzo celna uwaga i cenna, jednocześnie także dla mnie. Jak państwo wiecie ja pochodzę z drugiej części z części koszalińskiej województwa i zawsze robię wszystko, aby

zachowana była równowaga, ale w każdej sprawie należy zachować rozsądek. Posłużę się tutaj przykładem, który najlepiej będzie oddawał element, odnoszący się do konkretnego projektu. Mówiliśmy o Morskim Centrum Nauki. No oczywistym jest, że takie Morskie Centrum Nauki z największym potencjałem, jeżeli jest wybudowane w Szczecinie to będzie pochłaniało najwięcej środków finansowych, ale intencją naszą jest to, żeby dostęp w mniejszych ośrodkach, do myślenia w kategoriach edukacji, związanej z wykorzystywaniem nauki była znacznie szersza. Ten dostęp, żeby był szerszy. Co to oznacza? Powstały i powstają dalej lokalne centra nauki w Stargardzie, w Świdwinie, w Szczecinku, w Wałczu one funkcjonują. One mają swoje funkcje, mają swoją specjalność: metalowe inspiracje w Wałczu, zdrowie w Świdwinie, itd. itd. Jeżeli spojrzymy znowu na to komplementarnie całościowo, to wtedy to jest projekt, to wtedy to jest myślenie kategoriami właśnie kierunkowymi, strategicznymi. I chciałbym państwa przekonać, że wszystkie te działania, o których mówimy mają takie myślenie, takie podejście, żeby to nie był tylko i wyłącznie element punktowy, ale myślenie kierunkowe, strategiczne. Jeszcze jedna szczegółowa uwaga, odnosząca się do kwestii edukacyjnej. Otóż ja myślę, że pan radny Kopeć - chociaż bardzo cenię i jego doświadczenie, także ten głos, który dzisiaj przedstawił - jednak w jednej kwestii pana marszałka Geblewicza nie zrozumiał. Pan marszałek Geblewicz nie mówił o tym, że edukacja nie ma znaczenia, nie mówił o tym, że my nie mamy kompetencji bardzo szerokich - takich, które by ograniczały nasze możliwości działania. Mówił o instytucjach, które my mamy edukacyjne. I mamy znacznie mniej szkół niż szkoły, które są zgromadzone w całym Województwie np. w Szczecinie jest 40 000 nauczycieli, a my mamy szkołę Słoneczko, mamy Biały Bór, mamy Świnoujście, mamy Szczecin i dwa centra edukacji nauczycieli. W kategoriach porównywania tej infrastruktury i możliwości oddziaływania jest to zdecydowanie mniejsze. Ale jeśli weźmiemy pod uwagę inne narzędzia, to oczywiście je posiadamy. My mówimy tutaj o stworzeniu czegoś co nazywamy polityką edukacyjną. I to jest polityka edukacyjna, która i chciałbym tutaj przewodniczącego Kopcia zapewnić, że ta polityka jest skonsultowana z kuratorium, kuratorium oświaty. Osobiście byłem u pani kurator, pani dyrektor wydziału edukacji była w kuratorium, przedstawiła szerszemu gremium tą politykę, wsłuchiwałem się we wszystkie głosy, które tam padły i chcemy wykorzystywać każdą sugestię, która będzie dawała nam szansę na to, żeby polityka edukacyjna była spójna, żeby ona odnosiła się zarówno do polityki państwa, ale także i do polityki, którą my realizujemy. Co do polityki edukacyjnej państwa, my oczywiście mamy swoje też uwagi, jak każdy, natomiast na pewno musi być to związane, żeby to było skuteczne. Chciałbym, proszę państwa, na koniec powiedzieć również jako przedstawiciel klubu, który reprezentuję - klubu PSL Nowa Lewica, że my oczywiście zagłosujemy „za”, ale jednocześnie chciałbym państwa zapewnić, że przedstawione propozycje w tym materiale mają swoją konsekwencję w dalszych planach działań. Co oznacza, że nic nie kończy się teraz. Mamy określoną perspektywę funkcjonowania w przyszłości zarówno w zakresie działań edukacyjnych jak i innych.

Maria Ilnicka – Mądry: chciałabym tylko wszystkim państwu przypomnieć, że dzisiejsze omawianie właśnie raportu z czasem nieograniczonym dotyczy tematu raportu. Tak samo jak dotyczy informacji o budżecie czy zmianach budżetu czy wykonania, natomiast nie dotyczy oceny innych osób, które się wypowiadały. Skoncentrujmy się na raporcie, bo ten temat dzisiaj dany jest państwu bez ograniczeń, żebyśmy faktycznie wszyscy mieli prawo mieć zgłębione opinie na temat przedstawionego raportu i również państwa opinie indywidualne. Natomiast nie oceniamy wypowiedzi innych, biorących udział w dyskusji.

Paweł Mucha: dyskutujemy nad raportem o stanie Województwa, w istocie rzeczy nie dyskutujemy nad dokumentem tylko nad stanem województwa, bo podsumowaniem tej naszej dyskusji nie ma być przyjęcie czy odrzucenie raportu o stanie województwa. Ma być natomiast głosowanie w sprawie wotum zaufania dla zarządu województwa, więc myślę, że te kryteria, które bierzemy pod uwagę - one muszą się odnosić do tego, jaki jest dzisiaj opis tego stanu Województwa. I ja powiem tak: co do samego dokumentu raportu, co do tej części diagnostycznej ja co do zasady nie mam poważniejszych zastrzeżeń. Uznaję tutaj pracę wykonaną przez pana dyrektora Szmyta, czy przez pracowników urzędu marszałkowskiego, jeżeli chodzi o kwestię odwzorowania stanu województwa za rzetelną. I tam jest ten opis, który wskazuje główne problemy, jeżeli chodzi o województwo zachodniopomorskie dziś, czy wg stanu na zakończenie zeszłego roku. Natomiast jeżeli przejdziemy przez te problemy, to widzimy określone zaniechania, czy widzimy brak pewnej wizji i widzimy też

problemy województwa, które od wielu lat nie są podejmowane albo są podejmowane po prostu nieskutecznie. Kilka przykładów: przeciętny miesięczny dochód rozporządzalny - mówił o tym pan dyrektor - spadek na liście województw. To jest zjawisko, które ma miejsce już kolejny rok z rzędu. Podobnie, jeżeli mówimy o kwestiach związanych z nakładami na działalność innowacyjną, czy w tych sferach, które miały być jakimś kołem zamachowym zachodniopomorskiej gospodarki. Mówię o sferze wydatków na badania i rozwój. I to jest niestety bardzo krytyczna recenzja działalności zarządu województwa, bo wtedy, kiedy rozmawialiśmy o strategii rozwoju województwa, wtedy, kiedy mówiliśmy o tym, że region ma wykorzystywać swój potencjał rozwojowy - mówiliśmy, że jedną z naszych przewag będzie absolutnie działalność innowacyjna. Zarządowi województwa to zadanie w żadnej mierze się nie udaje. Zarząd województwa nie jest w stanie zbudować jakiegokolwiek efektu synergii pomiędzy ogromnymi środkami, które są kierowane do regionu przez administrację rządową, a tymi środkami, które są w dyspozycji jako środki czy to unijne, czy bezpośrednio z budżetu województwa i pozostają w dyspozycji zarządu województwa. Nie ma innowacji na takim poziomie jakbyśmy oczekiwali. Co więcej ten problem odstawiania naszego od wydatków w tej sferze w całej, w całym państwie narasta. Jeżeli mówimy o sytuacji zachodniopomorskich rodzin, to te dwa wskazania, o których przed chwilą powiedziałem: dochód rozporządzalny i kwestia związana z sytuacją rodziny, no to też jest ogromnie krytyczna recenzja aktywności Zarządu Województwa, bo ja z jednej strony bardzo cenię sobie działalność ROPS-u i doceniam te programy, które są realizowane przez ROPS i tu trafnie mówi się chociażby o regionie dobrego wsparcia i o tym projekcie powinno się mówić, powinniśmy się nim chwalić. Natomiast jak sobie przypomnę sytuację powoływania komisji do spraw rodziny i decyzji naszych i przecież wtedy inicjatywę też klubu radnych Prawa i Sprawiedliwości, żeby zwiększać nakłady, jeżeli chodzi o sytuację zachodniopomorskich rodzin na Region dla Rodziny. To, jeżeli patrzę dzisiaj na prezentację, w której pan marszałek Olgierd Geblewicz chwali się kwotą 448 000 zł w ramach Regionu dla Rodziny no to, to nie może być żadną miarą kwota satysfakcjonująca. Jeszcze, jeżeli spojrzymy na tę sytuację z perspektywy szerszej ogromnego problemu, który dzisiaj mamy. Województwo Zachodniopomorskie korzysta ze swojego dogodnego położenia w tym sensie, że mamy duże przychody z turystyki. Udało się przeprowadzić też w Sejmie projekt prezydenckiej ustawy - miałem zaszczyt tę ustawę przed Sejmem prowadzić - o bonie turystycznym. Też gigantyczne pieniądze zostały do regionu z tego tytułu skierowane - i my mamy dzisiaj turystów z Niemiec. Natomiast jeżeli będziemy regionem, który się wyludnia w takim tempie, jak to widzimy w danych statystycznych, no to niestety będzie to region dalej, gdzie będą przyjeżdżali turyści z Niemiec, natomiast no niespecjalnie będzie więcej tych beneficjentów, którzy mogą korzystać dzisiaj z tego, że turystyka miała być kołem zamachowym. Abstrahuję też od tego, że nie udało się zarządowi województwa zbudować tego ruchu turystycznego - ponad cztery powiaty nadmorskie. Bo spójrzcie państwo na te statystyki, co te statystyki pokazują, że mamy ogromny przyływ turystów i środki, które trafiają do Świnoujścia, do Kołobrzegu, do Kamienia, do Gryfic - mówię o powiatach i z tego trzeba się cieszyć. Natomiast jeżeli chodzi o przejazd tego turysty wewnątrz regionu, no to dyskutujemy o ścieżkach rowerowych, dyskutujemy o tym, żeby tego turystę zachęcić do przeniesienia się w Interior, tylko że tego w praktyce nie ma i od wielu lat się państwu nie udało. Natomiast jeżeli mówimy o sytuacji naszej i gospodarczej i demograficznej, no to te dane najtwardsze pokazują, że dalej odstawiamy, jeżeli chodzi o PKB, dalej odstawiamy, jeżeli chodzi o innowacje, a jeżeli chodzi o politykę demograficzną, no to oszczędzamy w sposób zupełnie nieracjonalny. Tutaj nie powinno być żadnych oszczędności w tej sferze. Powinna funkcjonować w sejmiku taka komisja, która by się tą problematyką zajmowała i kilkakrotnie powinny być większe środki kierowane. Widać to w rozmaitych statystykach i w statystykach słabości naszej infrastruktury społecznej i w statystykach dotyczących czy to liczby rozwodów, czy dotyczących dzietności, czy dotyczących innych sfer, gdzie znacząco odstawiamy albo inaczej mówiąc przodujemy w Polsce, jeżeli chodzi o słabość, co do instytucji rodziny. Gdzie jest nakład zarządu województwa zachodniopomorskiego w postaci decyzji kluczowych, potrzebnych, ogromnego wsparcia projektów, również projektów, które mają przeciwdziałać marginalizacji? Jeżeli my patrzymy na statystyki - mieliśmy dwie sesje temu poświęcone też taką dyskusję dotyczącą sytuacji na rynku pracy - to też mamy efekt trwałego, długotrwałego bezrobocia takich osób, które powyżej 24 miesięcy, zwłaszcza na obszarach popegeerowskich, są bez pracy. Odpowiedź ze strony WUP-u jest taka, że to są osoby, które nie chcą podjąć tego zatrudnienia. Jeżeli to jest tak, że to są osoby, które nie chcą, póki jakie mamy to mamy do czynienia ze zjawiskiem wykluczenia społecznego i trzeba podjąć działania, żeby ograniczać to

zjawisko i żeby u nas w województwie taki efekt nie występował. Państwo takiej problematyki nie dostrzegacie. Pan marszałek dostrzega problematykę otwartej społeczności. Jeżeli nie będzie się pojawiać więcej mieszkańców w naszym regionie, to ta otwarta społeczność będzie coraz mniejsza i nie można powiedzieć, że nie widać tutaj działań rządowych, bo trafnie wskazywano na ogromne idące w miliardy złotych środki, które idą z perspektywy centralnej. I to wyzwanie demograficzne na poziomie centralnym oczywiście, że jest podejmowane. Natomiast pojawia się pytanie, jak w te działania wpisuje się aktywność samorządu województwa. W moim przekonaniu niestety w sposób dalece niewystarczający. Jak patrzę na poszczególne polityki, bo trafnie pan marszałek po diagnozie, którą pan dyrektor przedstawiał poszedł w obszar dziesięciu polityk mówiąc o tym, że to jest pokazanie tego, jak zarząd działa. No ale każde hasło, które się pojawiało w tej prezentacji, było dla mnie skojarzeniem z określonym obszarem zaniechań, niepowodzenia czy, czy kryzysu też funkcjonowania samorządu województwa. No polityka turystyczna, przypomnę wielomiesięczne, żeby nie powiedzieć wieloletnie spory dotyczące funkcjonowania Zachodniopomorskiej Regionalnej Organizacji Turystycznej, konflikty personalne, brak skutecznego dokonania zmian, porządkowanie sytuacji. No to powinno być, mówiliśmy o tym, koło zamachowe zachodniopomorskiej gospodarki. W praktyce z nie wiadomo jakich przyczyn personalnych, innych, braku zrozumienia, braku możliwości ułożenia sobie relacji, mieliśmy wielomiesięczny kryzys dotyczący tej sfery. I dalej jak patrzę to, poza tym, że mamy te dwa atuty dotyczące tego, że leżymy nad Bałtykiem i graniczymy z Niemcami, to nie wiem jaki państwo macie plan, jeżeli chodzi o wykorzystanie tej przewagi, która powinna wynikać z tego naszego położenia co do rozwoju województwa zachodniopomorskiego. Jeżeli patrzymy na kwestie związane z polityką samorządową chciałbym, żeby ta sprawa się wyjaśniła. Natomiast no trzeba powiedzieć dla uczciwości, że jesteśmy na etapie takim, że mamy śledztwo w sprawie nieprawidłowości w dotacjach udzielonych w Regionalnym Programie Operacyjnym Województwa Zachodniopomorskiego, w tym pochodzących z funduszy europejskich. Jeżeli gdzieś jesteśmy znani medialnie ogólnopolsko, to z tego, że najpierw mieliśmy sytuację afery melioracyjnej, postępowania karne, określone wskazania. Tak dzisiaj mamy sytuację dotyczącą sprawnej administracji w kontekście śledztwa, które się toczy. Nie życzyłbym sobie, żeby to śledztwo się kończyło tak jak sprawa afery melioracyjnej, no ale to jest absolutny sygnał tego, że naprawdę z bardzo dużym dystansem trzeba podchodzić do takich stwierdzeń jak sprawna administracja. Natomiast jeżeli mówimy o tej sprawnej administracji, przejdziemy i tu chcę zgodnie z tym apelem pani przewodniczącej - zachować sobie to na dalsze wystąpienie. Przejdziemy do kwestii związanych ze sprawozdaniem z wykonania budżetu. No trudno mówić, że mamy sprawną administrację, jeżeli my wydatki majątkowe na poziomie 84% realizujemy. No taki wskaźnik pokazuje brak sprawnej administracji, a jak przychodzimy znowu in concreto do poszczególnych polityki działań, to mamy oczywiście opóźnione realizacje inwestycji drogowych. To się dzieje. Wszystkie nasze flagowe inwestycje infrastrukturalne to jest etap niepowodzeń i opóźnień. No, żeby pokazać na konsolidację Urzędu Marszałkowskiego, określone problemy, które wyjaśniamy dzisiaj jako komisja rewizyjna, które zaistniały na budynku nowo budowanym, ale z perspektywy dalszych inwestycji, żeby wspomnieć, Zamek Książąt Pomorskich, to jest niekończąca się opowieść, jeżeli chodzi o te inwestycje. Kolejne kadencje mijają, a my dalej się borykamy z sytuacją renowacji i wykorzystania też potencjału turystycznego tego obiektu. Natomiast in concreto, jeżeli mówimy o inwestycji, takiej jak Morskie Centrum Nauki, która była przedmiotem, jest przedmiotem działania komisji rewizyjnej, no to tam jak w soczewce mamy taką egzemplifikację, jak działa zarząd województwa. Ani nie wykonano tej inwestycji w terminie, ani nie wykonano jej zgodnie z pierwotną dokumentacją, ani nie wykonano jej według planu finansowego, montażu finansowego, który był zakładany i dalej jest to inwestycja w toku. I tak wygląda ta sprawna administracja. Pan marszałek bardzo często mówi o ujęciu takim biznesowym. Jeżelibyśmy mieli to rozliczać w kategoriach takiego ujęcia biznesowego, pragmatycznego, no to pokazuje absolutne fiasko działań zarządu województwa. Bo ani się nie wie, co się zbuduje, w jakim terminie się zbuduje, kiedy się te roboty zakończy, ile to ostatecznie będzie kosztowało, bo te plany finansowe się wielokrotnie zmieniają. Ta polityka kulturalna, polityka inwestycyjna to jest niestety sfera też niepowodzenia, jeżeli chodzi o aktywność zarządu województwa. Jedna myśl, która była tutaj trafna w wystąpieniu pana marszałka Wziętka to jest myśl o takiej potrzebie takiego big picture, takiego spojrzenia globalnego, dokąd my mamy zmierzać. Natomiast ta myśl w wystąpieniu pana marszałka była przyczynkiem do tego, że mówił pan o sytuacji państwa, natomiast ja bym chciał, żebyście się państwo zajęli sytuacją województwa zachodniopomorskiego, żebyście się zajęli aktualizacją strategii. To jest to o czym

rozmawialiśmy na komisji rewizyjnej, bo nie ulega żadnej wątpliwości, że te wyzwania i uwarunkowania dzisiaj są inne. Mamy sytuację post pandemiczną, mamy sytuację związaną z wojną na Ukrainie. Wreszcie mamy kwestie związane z uwarunkowaniami ekonomicznymi, makroekonomicznymi tej sytuacji politycznej niepewnej w naszej części Europy i w ogóle na świecie. Ale ja takiego obrazu czy w tym raporcie, czy w państwa wystąpieniach w ogóle nie widzę. Widzę jakąś taką absolutną niechęć do współpracy z rządem, o czym tutaj trafnie była mowa. I negocjowania takich analiz politycznych, które odnoszą się do tej polityki warszawskiej. Natomiast to też szkodzi regionowi, to też szkodzi regionowi i przeszkadza temu rozwojowi, bo ja bym chciał dzisiaj widzieć te elementy połączeń i wzajemnych przepływów. Mamy takie inwestycje, jak Polimery Police, jak największa w Europie elektrownia gazowa, mówię tutaj o sytuacji zespołu elektrowni Dolna Odra w nowej inwestycji gazowej. Mamy Gazoport, mamy Baltic Pipe, mamy ogromne inwestycje infrastrukturalne, takie jak z S3, jak tunel pod Świną i chciałbym, żebyście państwo w swojej działalności i aktywności potrafili się w tym odnaleźć. No nie potraficie. Z raportu o stanie województwa wynika, że po prostu nie potraficie, że mamy jakieś takie krytykanctwo polityczne, jakieś aspiracje być może polityczne, co do „polityki na Wiejskiej”. Natomiast w praktyce działania tam, gdzie mówimy "sprawdzam", no to niestety zarząd województwa nie funkcjonuje skutecznie w rozwiązywaniu problemów samorządu województwa zachodniopomorskiego, a w sferze wpisywania się w określone polityki rządowe też jest nieskuteczny. I mówię to ogromną przykrością, mieliśmy dyskusję z zeszłym roku też dotyczącą określonego zaufania do pana marszałka na tle też jego określonych powiedziałbym aktywności. No trudno przy wotum zaufania, mając takie efekty działalności i aktywności zarządu województwa i marszałka powiedzieć, że my mamy podstawy do tego, żeby w głosowaniu to wotum zaufania zostało udzielone. No moim zdaniem od strony gospodarczej, od strony politycznej, od strony merytorycznej, ale także w kategoriach takich personalnych ja nie mam takich przesłanek, żeby powiedzieć, że należałoby poprzeć wnioszek o udzielenie wotum zaufania zarządowi województwa. Mówię to z przykrością bez żadnej satysfakcji. W moim przekonaniu w tym głosowaniu należy zagłosować przeciw udzieleniu wotum zaufania i konieczna byłaby dla rozwoju województwa po prostu zmiana zarządu województwa. Taka jest moja konkluzja i widzę, że ta petryfikacja struktury władzy w regionie związana z tym, że określone osoby od wielu lat się określonymi problemami zajmują no nie służy, tak, bo widzę te problemy od 2006 roku przez kilkanaście lat nie rozwiązywane. I widzę inwestycje, które trwają kilkanaście lat i tematy, które przez kilkanaście lat są prowadzone. A ta część diagnostyczna bardzo często nam pokazuje, że Polska nam ucieka, że jak pojedziemy do Wielkopolski, że jak pojedziemy do Małopolski, że jak pojedziemy na Pomorze Gdańskie, jak pojedziemy do wielu innych regionów to widzimy, jak można rozsądniej, racjonalniej, jak można efektywniej wykorzystywać potencjał regionu. A potencjał województwa zachodniopomorskiego jest olbrzymi. Państwo słusznie się tym potencjałem chwalicie, wszyscy z tego jesteście dumni. Tylko jest pytanie, czy potrafimy tym zasobem w sposób odpowiedni gospodarować? Nie potraficie, nie radzicie sobie z tym i dlatego powinniśmy głosować przeciw udzieleniu Wam wotum zaufania. I ja tak będę głosował.

W związku z wyczerpaniem listy mówców przystąpiono do procedury głosowania, zgodnie z art. 34a ust.9 ustawy o samorządzie województwa: Po zakończeniu debaty nad raportem o stanie województwa sejmik przeprowadza głosowanie nad udzieleniem zarządowi województwa wotum zaufania

2) podjęcie uchwały w sprawie udzielenia Zarządowi Województwa Zachodniopomorskiego wotum zaufania

Projekt uchwały to druk 405/1/22 i jest załącznikiem nr 6.

Drogą głosowania uchwała została podjęta, nosi nr **XXXIV/392/22** i jest załącznikiem nr 7.

Wynik głosowania:

Za – 19

Przeciw – 11

Wstrzymało się – 0

Głosy nieoddane – 0

6. SPRAWOZDANIE Z WYKONANIA BUDŻETU WOJEWÓDZTWA ZA 2021 ROK:

Przewodnicząca Sejmiku Maria Ilnicka – Mądry poinformowała, że Zarząd Województwa Zachodniopomorskiego w ustawowym terminie przekazał także:

- 1) Sprawozdanie roczne z wykonania budżetu Województwa Zachodniopomorskiego za 2021 r.
- 2) Informację o stanie mienia Województwa Zachodniopomorskiego na dzień 31 grudnia 2021 r.
- 3) sprawozdanie finansowe Województwa Zachodniopomorskiego za rok 2021 wraz z opinią biegłego rewidenta z przeprowadzenia badania tego sprawozdania

oraz do wiadomości:

- 4) Sprawozdania roczne z wykonania planów finansowych za rok 2021:
 - a) Wojewódzkiego Ośrodka Ruchu Drogowego w Szczecinie oraz Zachodniopomorskiego Ośrodka Ruchu Drogowego w Koszalinie
 - b) samodzielnych publicznych zakładów opieki zdrowotnej, dla których organem tworzącym jest Samorząd Województwa
 - c) instytucji kultury, dla których organizatorem jest Samorząd Województwa

Sprawozdanie roczne uzyskało pozytywną opinię Regionalnej Izby Obrachunkowej w Szczecinie.

Ww. dokumenty omawiane były na posiedzeniach komisji stałych Sejmiku i stanowią zał. nr 8 do niniejszego protokołu.

Komisją wiodącą w pracach nad ich analizą była komisja rewizyjna, która wystąpiła do Regionalnej Izby Obrachunkowej w Szczecinie o zaopiniowanie wniosku o udzielenie Zarządowi absolutorium, wniosek ten Regionalna Izba Obrachunkowa zaopiniowała pozytywnie.

W imieniu zarządu sprawozdanie w formie prezentacji przedstawił Marek Dylewski Skarbnik Województwa Zachodniopomorskiego, prezentacja jest załącznikiem nr 9 do niniejszego protokołu.

W imieniu komisji rewizyjnej głos zabrał Paweł Mucha, przewodniczący komisji, który przedstawił wniosek komisji w sprawie udzielenia zarządowi absolutorium.

Wniosek komisji rewizyjnej wraz z uchwałą Regionalnej Izby Obrachunkowej jest załącznikiem nr 10.

Następnie głos zabrali:

Małgorzata Jacyna-Witt: przewodnicząca klubu radnych PiS: nie da się ukryć, że dyskusja na temat Raportu o stanie województwa jest bardzo spójna z dyskusją na temat wykonania budżetu za rok 2021, dlatego że od tego w jaki sposób samorząd województwa realizuje swoje zadania zależy też byt naszego województwa, oczywiście ograniczonym w zakresie do zadań samorządu województwa. Jeżeli państwo pozwolą ja przeczytam fragment swojego wystąpienia z dyskusji o budżecie województwa wtedy, kiedy przyjmowaliśmy ten budżet: budżet samorządu województwa może się wydawać niektórym sprawą bardzo poważną, poważniejszą niż budżety miast. Tymczasem wydatki Szczecina to kwota rzędu 3,5 miliarda a województwa tylko praktycznie 1 miliard. Gdyby Teatr Polski wyremontować zamiast rozbudować to mielibyśmy oszczędność 100 mln złotych. Gdy urząd marszałkowski był budowany estetycznie, ale skromnie to mielibyśmy oszczędność 70 mln złotych, gdyby muzeum morskie kosztowało tyle ile miało kosztować w założeniach a nie dwa razy więcej to mielibyśmy 70 milionów złotych, gdybyśmy pozwolili na to, żeby Przelewice były

finansowane z budżetu państwa a nie województwa mielibyśmy dodatkowe 10 mln złotych. Łącznie zaoszczędzilibyśmy w ciągu 3 lat około 260 milionów złotych. Gdyby w tym czasie prezydent Szczecina wybudował stadion porządnym ale mniejszym mielibyśmy oszczędność kilku mln złotych, gdyby zamiast megalomańskiego Aquaparku wybudowano cztery mniejsze rodzinne Aquaparki to zaoszczędzilibyśmy 250 mln złotych, co łącznie dało by nam kwotę 450 mln zł. I gdybyśmy te zaoszczędzone pieniądze publiczne w wysokości 700 mln złotych wydali na potrzeby mieszkańców a nie megalomańskie fantasmagorie, to w ciągu tych trzech lat moglibyśmy w Szczecinie wybudować 1000 mieszkań komunalnych o przyzwoitym standardzie oraz wykonać toalety w ok. 10 tys. mieszkań komunalnych w których tych toalet nie ma, a mamy XXI w. na terenie całego naszego województwa. Tak podsumowaliśmy budżet województwa na 2021 rok. Wtedy też miała miejsce bardzo ostra dyskusja na temat sytuacji na naszej wschodniej granicy, gdzie proponowaliśmy, aby te pieniądze, które pan marszałek przeznaczał na reklamy odnoszące się do osób transpłciowych zainwestować we wsparcie naszych mundurowych. Jak pan marszałek Wziątek pamięta, pan marszałek Wziątek bardzo brzydko zaatakował nasze wojsko, myśmy to oczywiście zripostowali, i teraz po 1,5 roku niech pan marszałek przyzna może rację, że to co robił wtedy rząd było absolutnie zasadne, to że broniliśmy naszej wschodniej granicy, bo de facto nie była to migracja obywateli z Afryki, tylko było to celowe działanie Putina i wspierającego go Łukaszenki, po to żeby w sposób absolutny rozbić struktury naszego państwa, i że decyzja wtedy o budowie muru była decyzją absolutnie sensowną i zasadną. I to jest odniesienie się do tego o czym pan marszałek mówił wcześniej, że wszelkie decyzje powinny zapadać na poziomie samorządów. Dlatego myślę, że pan marszałek mógłby przyznać rację, że my wtedy mieliśmy rację. Wracając do szczegółów tego budżetu, o którym rozmawiamy, rzeczywiście fakt przejęcia Przelewic był państwu bardzo potrzebny, bo jak się okazuje dyrektorem tych Przelewic został były burmistrz Barlinka, pan Zygmunt Siarkiewicz, nie da się ukryć, że państwa współdziałacz polityczny, ale to jest jeszcze nic. W tym roku w tych Przelewicach zatrudniono, zdaje się, że na stanowisku specjalisty, ale to pan marszałek może nam odpowiedzieć, działacza PO w Stargardzie, niejakiego Roberta Z., który to ma bardzo poważne zarzuty z tytułu afery w ZCH Police.

Maria Ilnicka – Mądry: ale czy to jest wpisane w sprawozdanie o wykonaniu budżetu za 2021 rok, panie marszałku, czy coś przeoczyłam?

Małgorzata Jacyna-Witt: ... tak, Przelewice są wpisane...

Maria Ilnicka – Mądry: ale indywidualnie, kto został zatrudniony? Jak zaczniemy szukać zmian, to te zmiany mamy w najbliższym nawet otoczeniu dokonane, w związku z tym skoncentrujemy się na tym, co wyznacza nam ustawa i statut, skoncentrujemy się na omawianiu budżetu w nieograniczonym czasie, czyli na tym co jest przedmiotem naszego porządku obrad.

Małgorzata Jacyna – Witt: ... podkreślam ponownie bardzo mocno, że przejęcie Przelewic było błędem ze względu na to, że te pieniądze, które wydajemy i wydawkowaliśmy w roku 2021 na Przelewice oraz na kierownictwo tych Przelewic mogliśmy wydać na inne zadania w ramach samorządu województwa a Przelewice finansowane byłyby z budżetu państwa, dla nas byłby dodatkowy wpływ do budżetu województwa. O polityce społecznej mówił już pan radny Paweł Mucha. Ta polityka społeczna w naszym regionie jest całkowicie niezauważalna przez samorząd województwa i niestety w ramach tego budżetu także to widzimy. Te zadania, które są najistotniejsze, czyli kwestia diety, kwestia rodziny jest sprawą wtórną. O wiele ważniejszą sprawą są różnego rodzaju eventy, działania pewnych grup społecznych, które niekoniecznie muszą być akurat grupami akurat dietnymi. Ciekawym zagadnieniem jest kwestia wydatkowania pieniędzy z budżetu na kulturę w roku 2021, bo był to taki rok szczególny jak wiemy, o tym mówiliśmy już wielokrotnie, rok pandemii. Praktycznie tej kultury, takiej statycznej, w obiektach było bardzo mało, a prawie jej nie było. Ona funkcjonowała, niestety, z wielkim ograniczeniem, bo nie mogliśmy się spotykać. Natomiast ja też dziwię się, że państwo nie wyszłście z tą kulturą na ulicę w tych środkach, które były zapisane w budżecie. Te środki były przeogromne i szkoda, że wtedy, w tym krótkim czasie, co było do przewidzenia, czyli czasie wakacji, zarząd województwa zaniechał działań w zakresie kultury i te wszystkie ośrodki kulturalne były pozamykane, czy to Opera na Zamku, czy Teatr Polski. Zawsze wtedy mają przerwę. To jest także przyczynek do dyskusji na ten rok, czy warto

zamykać te jednostki kultury na okres wakacji czy wręcz przeciwnie w związku z tym, że jesteśmy regionem bardzo turystycznym i chcemy jak najbardziej przyciągać ludzi do Szczecina. Czy w związku z tym nie powodować, że właśnie te jednostki kultury będą funkcjonowały w okresie wakacji, będą dostarczały nam radości i jednocześnie będą dostarczały tej kultury tym, którzy przyjeżdżają do naszego regionu. Więc tutaj tej polityki kulturalnej państwo nie realizowaliście i dla mnie najistotniejsza sprawa jest kwestia polityki gospodarczej. Ja już państwu przedstawiłam całość kwot, które wpłynęły do naszego regionu, tego było dużo więcej, ale to o czym mówiłam, to było 4,7 mld złotych, w ramach programów społecznych i inwestycji gospodarczych w naszym regionie, ogromna kwota. Zważcie państwo, że budżet województwa to jest miliard, z tego 60% na wydatki bieżące. Jeżeli my wydajemy jako państwo na pogłębienie toru wodnego 1,5 mld, jeżeli inwestujemy w port, w inwestycje portowe, dodatkowe nabrzeża w tym porcie, to proszę mi pokazać jeden punkt w budżecie, już nie mówię o WPF czy innych dokumentach, które państwo przygotowujecie, w którym chcecie wspierać te branże, tę działalność, która będzie wykorzystywała te inwestycje. To jest logiczne, jeżeli my inwestujemy, tyle pieniędzy ładujemy w to województwo, w taką branżę, to dlaczego nigdzie w samorządowych programach gospodarczych nie ma kwestii wykorzystania tych inwestycji dla celów gospodarczych przez przedsiębiorców, przecież przedsiębiorcy powinni to wykorzystywać, a nigdzie to nie jest zapisane w dokumentach województwa i oczywiście nie ma w żadnym punkcie budżetu województwa jakiegokolwiek spójnego elementu właśnie z tymi inwestycjami, które zostały w naszym województwie poczynione. Po tym jak państwu przekazaliśmy te wszystkie informacje, jak widzimy, że dla was są istotni ludzie w naszym województwie, tylko bardziej są istotne z jednej strony jakieś megalomańskie projekty, a z drugiej strony, przepraszam, że użyję tego określenia, takie różne lewackie pomysły, no to jednak nie możemy państwu udzielić ani absolutorium ani przyjąć wykonania tego budżetu, mimo, że on się świetnie spina księgowo, bo musi, RIO by nigdy państwu tego nie przyjęła gdyby się nie spinał, ale my nie możemy głosować za udzieleniem absolutorium zarządowi i za przyjęciem tego sprawozdania.

Stanisław Wziątek, członek zarządu województwa (ad vocem): pani przewodnicząca Jacyna – Witt była łaskawa przywołać tamte słowa z dyskusji na temat budżetu, więc ja bym chciał, żeby pani dobrze zrozumiała to co wtedy powiedziałem a teraz chciałbym jeszcze raz podkreślić, ja mówiłem, że każde pieniądze są potrzebne na wzmocnienie polskiej armii, że szkoda wydawać pieniędzy na rzeczy, które nie rozwiążą problemu jak np. na bilbordy, które miały pokazywać hasło „murem za polskim mundurem”. Tak, jesteśmy za polskim mundurem, ale niekoniecznie musi to być na bilbordzie, wolę mieć to w sercu. Mówiłem o tym, że sprawa obrony to jest także dobrze wyszkolona armia i dobrzy dowódcy, i to potwierdza również potrzeba dnia dzisiejszego, że młodzi dowódcy, mogą podać także przykłady z naszego środowiska, 52 – letni generałowie odchodzą z armii. Oni są potrzebni tej armii teraz, oni mogliby spełnić swoją rolę, a w sytuacjach racji stanu jakim jest bezpieczeństwo, to wszystkie siły polityczne, za wyjątkiem skrajnie prawicowych zagłosowały za przyjęciem ustawy dotyczącej obrony ojczyzny, ta ustawa stwarza takie szanse, to jest wyraz wszystkich sił politycznych mówiących o tym, żeby budować bezpieczeństwo naszego kraju.

Maria Ilnicka – Mądry: proponowałabym, ponieważ między państwem jest jakiś problem doszczegółowienia, między panem marszałkiem a panią przewodniczącą, może znajdźcie sobie państwo inne forum, bo część z nas już nie pamięta co było powodem tej wątpliwości, która dzisiaj między państwem wystąpiła. Do głosu zgłosił się pan Paweł Mucha, tym razem jako radny, i jest to na razie jedyne zgłoszenie do dyskusji.

Paweł Mucha: to chyba nie najlepiej, że ta dyskusja już nie budzi takich emocji, ale myślę, że ona nie budzi takich emocji, bo mniej więcej jakby znamy jej przebieg to znaczy wiemy, jesteśmy świadomi tego, że niestety, zarząd nie przyjmuje tych głosów, które bardzo licznie z estrony opozycji w wielu debatach były zgłaszane, myślę, że tego mamy dziś pokłosie. Jedna taka uwaga, która odnosi się do wykonania budżetu i do aktywności zarządu województwa. Co roku jest tak, że budżet, który jest pierwotnie uchwalany jest wielokrotnie nowelizowany. Co roku też jest tak, i to jest niestety negatywne zjawisko, które narasta, że mamy bardzo znaczące rezerwy, które później są rozdysponowywane, ale to nie służy transparentności budżetu. Absolutnie negatywną taktyką, która nie powinna mieć miejsca jest to, że mamy bardzo duże błędy planistyczne jeżeli chodzi o poziom

wykonania wydatków, bo proszę zwrócić uwagę, że jeżeli chodzi o dochody to ten stopień wykonania budżetu co do dochodów to test pokłósię także tego co się wydarzyło jeżeli chodzi o działania rządu, skuteczne działania, dotyczące kwestii wsparcia przedsiębiorców, co się przełożyło także na najniższe w Europie bezrobocie obok Czech i co się przełożyło na znaczący udział województwa, wyższy niż pierwotnie województwo zakładało, w podatku dochodowym od osób fizycznych i podatku dochodowym od osób prawnych, dzięki sprawnie funkcjonującemu państwu polskiemu zabezpieczone zostały potrzeby nie tylko państwa ale także budżetu województwa. Natomiast jeżeli chodzi o sferę wydatków to mamy wydatki budżetowe zrealizowane na poziomie 87% planu a wydatki majątkowe na poziomie 84,6 % planu. Podejmujemy co roku uchwałę kończąc rok budżetowy, taka porządkująca, kiedy próbujemy dostosować do poziomu wykonania to co jest w planie finansowym, mimo tego rodzaju działań dochodzimy do sytuacji takiej, że planujemy prawie 609 mln, wydajemy 514. 500 tys., ale ten ogólny wynik, moim zdaniem zły i pokazujący, że nie potrafimy planować, zarząd nie potrafi planować wydatków albo nie potrafi realizować ich tak żeby wydatki zostały prawidłowo zrealizowane, on jeszcze wg poszczególnych działów klasyfikacji budżetowej jest gorszy. Jak spojrzycie państwo na poszczególne działy w kategoriach związanych czy to z rodziną czy z pomocą społeczną, czy w innych obszarach, to mamy tam bardzo znaczące poziomy niewykonania. To jest absolutnie zła praktyka, w każdym samorządzie byłaby zła. Tak się nie powinno robić. Po pierwsze budżet się powinno uchylać jak najbliżej tego co potem będzie realizowane i nowelizować go tylko wtedy, kiedy jest to konieczne. Po drugie, rezerwy powinny być rezerwami a nie powinny ukrywać czy być taka chęć worka, do którego się sięga doraźnie albo się tych środków w ogóle nie wykorzystuje, bo to nie służy zasadzie jawności, transparentności, jeżeli chodzi o planowanie budżetu. Wreszcie, jeżeli chodzi o wydatki, no to, to nie jest tak, że my w tych obszarach, w których te wydatki są niezrealizowane nie mamy potrzeb. To są po prostu opóźnione przez państwa inwestycje, niezrealizowane, źle zaplanowane inwestycje, albo to są środki, które nie trafiły na potrzeby mieszkańców województwa. Skoro podejmujecie uchwałę jako większość, że coś planujemy, to trzeba to wykonać. Jeżeli to jest niewykonanie to znaczy, że zarząd nie wykonuje należycie swoich zadań. W literaturze przedmiotu wskazuje się, że ten błąd planistyczny może sięgać do 5%. Państwo w ogóle nie przykładacie do tego wagi, jak nie przykładacie do tego wagi to pokazujecie też całej strukturze urzędniczej, że można nie wykonywać zadań związanych z budżetem i też się nic nie dzieje. I to jest też objaw polityki zarządu czy braku skutecznej polityki, braku nadzoru i braku efektywnych działań tak się nie powinno działać. Stąd ten mój głos sprzeciwu i głosowanie przeciw, jeżeli chodzi o sprawozdanie, bo są dwa elementy. Oczywiście sprawozdanie w sensie finansowym jest poprawne natomiast jeżeli mówimy o kwestiach związanych już z wykonaniem budżetu i z aktywnością zarządu województwa, to tutaj trzeba mieć ocenę jednoznacznie krytyczną, będę głosował przeciw, jeżeli chodzi o sprawozdanie z wykonania budżetu.

Andrzej Niedzielski: Paweł, tak ostro mówisz o planowaniu. Ja się nie znam, ale sięgam do Internetu, dzisiaj Internet jest świetnym źródłem. W projekcie nowelizacji ustawy budżetowej państwa na 2021 rok przyjęto: dochody 483, planowane były na 404 mld, wydatki na poziomie 523, planowane na 486. W związku z tym ja myślę, że tak jest z budżetami, każdym. Nie da się zaplanować budżetu, że będziemy się trzymali, i to nie jest, Paweł, 5% tylko jeżeli spojrzymy na cyfry 483 a 404, to jest 20%, jeżeli spojrzymy na wydatki: 523 a 486, to też nie jest 5%, więc myślę, że w tej kwestii powinniśmy zachować daleko idącą ostrożność i podpieścić się realizacją budżetu a nie tym co planujemy, plany może zmienić wszystko, wojna, i wiele różnych sytuacji.

Paweł Mucha, ad vocem: krótko, z dużą sympatią i szacunkiem do kolegi. Jesteśmy na sesji, która dotyczy budżetu województwa zachodniopomorskiego. Oczywiście moglibyśmy dysponując wszystkimi danymi odnosić się do budżetu państwa i wtedy weryfikować wszystkie kategorie, dane, wielkości, jeżeli chodzi o plan i potem wykonanie, natomiast praktyka moja kilkuletnia w samorządzie pokazuje wiele takich przykładów, że da się zaplanować budżet jednostki samorządu terytorialnego i go zrealizować w sposób lepszy niż niewykonanie na poziomie ponad 15 %, to nie jest Andrzej dobry wskaźnik jeżeli chodzi o wydatki i myśmy ten budżet przyjmowali wtedy, kiedy wiedzieliśmy że jest pandemia, co więcej, wielokrotnie go nowelizowaliśmy. Więc to nie jest tak, że w toku 2021 roku pandemia była jakimś zaskoczeniem dla zarządu. To jest oczywiście jakieś wytłumaczenie częściowe niektórych wydatków niezrealizowanych, natomiast to nie może być

wytłumaczenie globalne, a tak jak mówię, co sesje ten budżet realizujemy. I to jest pytanie do zarządu, co zarząd z tym robi. Bardzo się cieszę, że podjąłeś polemikę i za to dziękuję, natomiast to powinien robić zarząd, i widzę, że zarząd nie jest zainteresowany dyskusją na temat tego jak planuje wydatki i w jakim zakresie je wykonał, i to jest niestety pokłosie tego wotum zaufania, które udzieliliście, to jest pytanie do was jako do większości na ile powołujecie właściwe osoby do zarządu województwa, na ile one te zadania realizują. Niestety, jak ktoś już kilkanaście lat zasiada, to widzę, że ten zapał do dyskusji traci, ma tylko przekonanie o tym, że absolutnie, w każdej sferze działa jak najlepiej. Ja chciałbym, żeby jednak taka dyskusja merytoryczna była i żeby zarząd w dyskusji o sprawozdaniu z wykonania budżetu się wypowiadał, przekonywał, dlaczego na poziomie 15% nie wykonał budżetu i jakie były szczegółowe uwarunkowania i jakie środki zaradcze podejmie, żeby w przyszłym roku było lepiej. Natomiast ja z roku na rok, niestety, obserwuję taki proces degeneracji, jeżeli chodzi o planowanie. Na początku było dużo tłumaczenia, próby jakiejś sanacji, nowelizacje, natomiast teraz widzę absolutną dezynwolturę, skoro mam większość i 19 głosów przy wotum zaufania to przecież nie będę się w ogóle odnosił do tego jak mi idzie planowanie. I to jest dla mnie zły symptom i tutaj, z całym szacunkiem do kolegi, będziemy w różnicy głosów.

Maria Ilnicka – Mądry: korzystając z przerwy między jednym ad vocem a drugim chciałaby wypowiedzieć się na temat umiejętności zarządzania budżetem, obojętnie na jakim szczeblu. Zarządzanie budżetem to jest również zdolność do stosowania się do potrzeb i jednym z tych elementów zmian budżetów w trakcie roku są sytuacje, które występują, które w nas w jakiś sposób uderzają w sposób niespodziewany, chociażby wojna u drzwi naszego kraju, chociażby to co było przez ostatnie dwa lata, czyli pandemia, czy chociażby występująca np. za tydzień wysokość inflacji. To też jest jeden z powodów zmian budżetu.

Małgorzata Jacyna-Witt, ad vocem: jednak dyskusja na temat miliarda a 450 mld to nie jest za bardzo spójna szczerze mówiąc. Co innego jest planowanie budżetu na poziomie państwa, gdzie mówimy o 450 mld a co innego o planowaniu budżetu na poziomie 1 mld. I to sobie należy uświadomić, to można odnieść np. do planowania budżetu np. dla szpitala i dla jednego gabinetu p.o. z., jest różnica. Dlatego proszę się zastanowić jak już się raz na cztery lata zabierze głos.

Maria Ilnicka – Mądry: prosiłabym, aby te indywidualne skierowania, bo jaka jest różnica między gabinetem a szpitalem rozumie tylko pan dr Niedzielski, więc może ustalcie sobie państwo forum na tego rodzaju wypowiedzi.

Wojciech Dorzyńkiewicz: tylko przypomnę, że choćby to, że te dane się różnią, te liczby, ma choćby na to wpływ inflacja i pan przewodniczący, radny Mucha chyba powinien o tym wiedzieć, bo można złośliwie powiedzieć, że jest współodpowiedzialny tej inflacji jako doradca prezesa NBP, osoba, która nosi teczkę za prezesem Glapińskim, i osoba, która na tej pracy, między innymi, na tej pracy w NBP zarobiła w ubiegłym roku ponad 500 tys. zł. Panie przewodniczący, gdyby nie inflacja gwarantuję panu, że wykonanie budżetu byłoby na lepszym poziomie. Zachęcam gorąco w imieniu wielu Polaków, ja wiem, że dla pana inflacja nie jest groźna, panu kolegom z Prawa i Sprawiedliwości pozatrudnianych w spółkach skarbu państwa również ta inflacja nie jest groźna, natomiast wielu Polaków ta inflacja boli. Zachęcam do zmniejszenia, do zdławienia tej inflacji jak najszybciej, wtedy nasz budżet będzie w lepszym stanie, i będzie lepiej wykonywany.

Maria Ilnicka – Mądry: przypominam państwu, że czas nieograniczony do dyskusji dotyczy wykonania budżetu województwa za poprzedni rok.

Paweł Mucha, ad vocem: pani przewodnicząca, mam taką prośbę, żeby pani apelowała do radnych, jeżeli dochodzi na sesji sejmiku do takich sytuacji, że są naruszane czyjeś dobra osobiste, albo są podawane informacje nieprawdziwe. Nie będę miał żadnej przyjemności, żeby się procesować z totumfackimi Olgerda Geblewicza, natomiast jeżeli mnie okoliczności zmuszą to będę takie działania podejmował broniąc mojego dobrego imienia. Więc oświadczam, że informacje podane przez radnego, mojego przedmówcę nie polegają na prawdzie, ani co do kwoty moich zarobków, ani co do moich kompetencji, ani co do mojego wpływu na poziom inflacji w Polsce, ani nie polegają na prawdzie, jeżeli chodzi o moje zadania w NBP, rozważę skierowanie w tym zakresie określonych

kroków prawnych natomiast apeluje do pani przewodniczącej, niezależnie od konfiguracji politycznej w jakiej funkcjonujemy, żeby jednak w tym zakresie zważyła też na prawo cywilne, na kwestie ochrony dóbr osobistych a także na pewną kulturę pracy Sejmiku, żeby różni ludzie, którzy się chcą zasłużyć w oczach czy to Olgierda Geblewicza, czy Stanisława Gawłowskiego, czy Sławomira Nitrasa, czy innych tuzów moralności i pracowitości te swoje wypowiedzi tak formowali, żeby jednak nie naruszali praw innych osób, bardzo proszę panią przewodniczącą o pilnowanie tego aspektu dyskusji.

Maria Ilnicka – Mądry: dziękuję, ostatnia uwaga jest bardzo istotna, więc zacznę się pilnować.

W związku z wyczerpaniem listy mówców przystąpiono do procedury głosowań:

1) podjęcie uchwały w sprawie zatwierdzenia sprawozdania finansowego Województwa Zachodniopomorskiego oraz sprawozdania z wykonania budżetu Województwa Zachodniopomorskiego za 2021 rok

Projekt uchwały to druk 397/1/22 i jest załącznikiem nr 11.

Drogą głosowania uchwała została podjęta, nosi nr **XXXIV/393/22** i jest załącznikiem nr 12.

Wynik głosowania:

Za – 19

Przeciw – 11

Wstrzymało się – 0

Głosy nieoddane – 0

Olgierd Geblewicz: ja tylko chciałem bardzo serdecznie podziękować tym 19 radnym za wsparcie i jednocześnie za taką spokojną dyskusję. Zarzucono mi brak zapалу do dyskusji. Ja bardzo chętnie dyskutuję, z jeszcze większym zapalem na co dzień pracuję, natomiast też sporo mówiono o prawdzie, obrażaniu itd. Ja regularnie, niestety, ze strony opozycji jestem albo obrażany, albo też permanentnie mówiona jest nieprawda, ilość tych nieprawd wymagałaby niestety przedłużania tej sesji w nieskończoność, więc mam nadzieję, że państwo w całości to rozumiecie, takie pewne kuriozum, że pan Paweł Mucha apelując o to, żeby nie naruszać dóbr osobistych jego pozwolił sobie na stwierdzenie czy sugestię, że jestem człowiekiem niemoralnym czy niepracowitym i naruszył moje dobra osobiste, ale spuszczę na to miłosierdną kurtynę milczenia, jeszcze raz bardzo dziękuję.

2) podjęcie uchwały w sprawie udzielenia Zarządowi Województwa Zachodniopomorskiego absolutorium z tytułu wykonania budżetu za 2021 rok

Projekt uchwały to druk 406/1/22 i jest załącznikiem nr 13.

Maria Ilnicka – Mądry, przewodnicząca sejmiku wniosła autopoprawkę do projektu uchwały, przedstawiona autopoprawka jest załącznikiem nr 14.

Uwag do przedłożonej autopoprawki nie zgłoszono.

Drogą głosowania uchwała została podjęta, nosi nr **XXXIV/394/22** i jest załącznikiem nr 15.

Wynik głosowania:

Za – 19

Przeciw – 11

Wstrzymało się – 0

Głosy nieoddane – 0

Następnie przewodnicząca zarządziła trzydziestominutową przerwę w obradach.
Po zakończeniu przerwy wznowiono obrady.

7. Rozpatrzenie projektów uchwał:

1) zmieniającej uchwałę w sprawie sposobu i trybu gospodarowania składnikami majątku ruchomego Województwa Zachodniopomorskiego

Projekt uchwały to druk 398/1/22 i jest załącznikiem nr 16.

Projekt **pozytywnie** zaopiniowała komisja Budżetu i Spraw Samorządowych.

Uwag do projektu uchwały nie zgłoszono.

Drogą głosowania uchwała została podjęta, nosi nr **XXXIV/395/22** i jest załącznikiem nr 17.

Wynik głosowania:

Za – 25

Przeciw – 0

Wstrzymało się – 0

Głosy nieoddane – 5

2) w sprawie wyrażenia zgody na sprzedaż po cenie obniżonej lokalu użytkowego na rzecz Gminy Myślibórz

Projekt uchwały to druk 399/1/22 i jest załącznikiem nr 18.

W imieniu zarządu projekt przedstawił Stanisław Wziątek, członek zarządu: ta uchwała to jest konsekwencja wcześniejszych dyskusji, przypomnę, że z pismem formalnym zwrócił się do nas burmistrz Myśliborza z prośbą o możliwość przejęcia części budynku, w którym znajdowała i znajduje się biblioteka pedagogiczna z przeznaczeniem na zorganizowanie żłobka, który w znacznej części będzie wykorzystywany dla dzieci wszystkich naszych gości z Ukrainy, którzy przebywają w Myśliborzu lub w okolicach. Z naszej strony to jest także jeden z elementów działań w zakresie prowadzenia polityki prorodzinnej i zwiększania dzietności o czym dzisiaj była mowa. Natomiast zlikwidowanie biblioteki pedagogicznej będzie wiązało się z faktem, że zbiory biblioteczne zostaną przekazane do biblioteki miejsko-powiatowej w Myśliborzu. Zostało podpisane z panem burmistrzem porozumienie, które mam przed sobą. To porozumienie jednoznacznie wskazuje, że w tej bibliotece zostaną wyodrębnione pomieszczenia, w którym zostaną zebrane i zgromadzone te zbiory i będą udostępniane osobom zainteresowanym. Zostanie także zatrudniona osoba dotychczas pracująca w tej bibliotece. Ta osoba przechodzi na emeryturę, ale burmistrz przeprowadził negocjacje i zaprosił ją do współpracy. Będzie w niepełnym wymiarze czasu pracy na pół etatu pracowała prowadząc dalej tę działalność. Tego rodzaju likwidacja, o której mówiliśmy wcześniej, nie będzie wpływała na możliwość szybkiego dostępu do potrzebnych opracowań i pozycji związanych z podnoszeniem kwalifikacji i poziomu przygotowania dla nauczycieli, ponieważ to państwo też wiecie z materiału pod nazwą Raport o stanie województwa, w ostatnim czasie dosyć duże zostało działanie podjęte na rzecz zmodernizowania i polepszenia funkcjonowania biblioteki elektronicznej, biblioteki, w której będzie każdy nauczyciel mógł zdalnie wykorzystywać wszystkie pozycje, wykorzystując je z chmury. A więc idziemy tu także z postępem i z duchem czasu, stwarzając nowe narzędzia do wykorzystywania przez nauczycieli, nie wychodząc z domu. To porozumienie obejmuje możliwość sprzedaży, ale to jest sprzedaż za 1 złotówkę. Podam tylko na koniec jeszcze dodatkową informację, która wiąże się z tym, że 12 lat temu ten obiekt był własnością Gminy i to Gmina nam przekazała ten obiekt na urządzenie biblioteki. Teraz zwracamy, tak jakbyśmy zwracali ten budynek gminie po to, żeby zorganizować tam dobrą działalność żłobka.

Zbigniew Chojecki: wywodzę się z tego rejonu. Bardzo się cieszę, że przeznaczamy ten budynek dla Gminy Myślibórz. Od wielu lat Gmina Myślibórz boryka się z brakiem pomieszczeń dla tworzonych oddziałów, dla dzieci czy to w przedszkolach czy to w żłobkach. Pochodzę z Myśliborza, dzieci prowadziłem do tego właśnie rejonu i to właśnie przedszkole imieniem Misia Uszatka, który przejmie ten rejon jest, przypomnę radnym, to jest połowa budynku, która będzie przeznaczona na żłobek. Druga część budynku już jest funkcjonująca bardzo dobrze, funkcjonuje tam żłobek. Cieszę się z tego, że Województwo Zachodniopomorskie przekazuje dla gminy Myślibórz połowę budynku o wartości 1 232 000. Cieszy mnie każda złotówka przekazywana dla gmin, które tak naprawdę nie stać na kupno nowych pomieszczeń. Cieszę się, że współuczestniczę w tym projekcie. Zawsze będę twierdził, że jeśli możemy to wspierajmy gminy. To nie jest nasza pierwsza inicjatywa, że przekazujemy na rzecz gmin nasze nieruchomości. Cieszę się, że w tym przypadku idzie to do Myśliborza, tak potrzebnego miejsca, gdzie 60-ciu dzieci będzie mogło chodzić do żłobka w tym miejscu.

Projekt **pozytywnie** zaopiniowała komisja Budżetu i Spraw Samorządowych.

Uwag do projektu uchwały nie zgłoszono.

Drogą głosowania uchwała została podjęta, nosi nr **XXXIV/396/22** i jest załącznikiem nr 19.

Wynik głosowania:

Za – 25

Przeciw – 0

Wstrzymało się – 0

Głosy nieoddane – 5

3) w sprawie udzielenia pomocy finansowej Gminie Nowogard z przeznaczeniem na dofinansowanie w 2022 roku programu polityki zdrowotnej „Leczenie niepłodności metodą zapłodnienia pozaustrojowego - in vitro dla mieszkańców Gminy Nowogard na lata 2020-2022”

Projekt uchwały to druk 400/1/22 i jest załącznikiem nr 20.

Projekt **pozytywnie** zaopiniowały komisje:

- Budżetu i Spraw Samorządowych,

- Zdrowia, Spraw Samorządowych i Bezpieczeństwa Publicznego

Uwag do projektu uchwały nie zgłoszono.

Drogą głosowania uchwała została podjęta, nosi nr **XXXIV/397/22** i jest załącznikiem nr 21.

Wynik głosowania:

Za – 18

Przeciw – 2

Wstrzymało się – 0

Głosy nieoddane – 10

4) w sprawie udzielenia pomocy finansowej Gminie Miasto Szczecin z przeznaczeniem na dofinansowanie w 2022 roku programu polityki zdrowotnej „Program dofinansowania do leczenia niepłodności metodą zapłodnienia pozaustrojowego na lata 2022-2024 dla mieszkańców Szczecina”

Projekt uchwały to druk 404/1/22 i jest załącznikiem nr 22.

Projekt **pozytywnie** zaopiniowały komisje:

- Budżetu i Spraw Samorządowych,
- Zdrowia, Spraw Samorządowych i Bezpieczeństwa Publicznego

Uwag do projektu uchwały nie zgłoszono.

Drogą głosowania uchwała została podjęta, nosi nr **XXXIV/398/22** i jest załącznikiem nr 23.

Wynik głosowania:

Za – 17
Przeciw – 3
Wstrzymało się – 0
Głosy nieoddane – 10

5) w sprawie udzielenia pomocy finansowej jednostkom samorządu terytorialnego z obszaru województwa zachodniopomorskiego, z przeznaczeniem na poprawę i modernizację infrastruktury sportowej w 2022 roku

Projekt uchwały to druk 401/1/22 i jest załącznikiem nr 24.

Stanisław Wziątek, Członek Zarządu Województwa: Chciałbym tylko podkreślić, bo program jest znany nam wszystkim doskonale, że w tym roku zwiększyliśmy środki przeznaczone na ten program. To są 2 mln zł i jedna dotacja wynosi 30 tys zł, a więc wzrost znaczący o 1/3. Z 20 do 30 tys zł. Wprowadziliśmy jednocześnie zmianę polegającą na tym, że chcemy finansować rzeczywiście infrastrukturę sportową, a więc wydatki, które mają charakter majątkowy, a nie bieżący. A więc nie drobne zakupy typu piłki a konkretne inwestycje, które są realizowane przez samorządy 50 do 50.

Projekt **pozytywnie** zaopiniowały komisje:

- Budżetu i Spraw Samorządowych,
- Oświaty, Kultury i Sportu

Uwag do projektu uchwały nie zgłoszono.

Drogą głosowania uchwała została podjęta, nosi nr **XXXIV/399/22** i jest załącznikiem nr 25.

Wynik głosowania:

Za – 25
Przeciw – 0
Wstrzymało się – 0
Głosy nieoddane – 5

6) w sprawie określenia zasad przyznawania przez Województwo Zachodniopomorskie stypendium dla studentów kształcących się na kierunku pielęgniarstwo

Projekt uchwały to druk 403/1/22 i jest załącznikiem nr 26.

Wpłynęła autopoprawka do projektu uchwały, która jest załącznikiem nr 27.
Wszyscy autopoprawkę otrzymali pocztą elektroniczną.

Projekt pozytywnie zaopiniowały komisje:

- Zdrowia, Spraw Samorządowych i Bezpieczeństwa Publicznego
- Budżetu i Spraw Samorządowych

Małgorzata Jacyna-Witt, przewodnicząca Klubu Radnych PiS: Klub Radnych Prawa i Sprawiedliwości będzie oczywiście głosował za tą uchwałą. Wiemy dobrze, jaki mamy problem z liczbą pielęgniarek i pielęgniarzy w naszych jednostkach ochrony zdrowia. Jest to bardzo poważny problem nie tylko w

naszym regionie zresztą, ale w całej Polsce. W naszym regionie pomimo tego, że mamy Pomorski Uniwersytet Medyczny, że mamy na tym Uniwersytecie wydział, na którym mogą się panie pielęgniarki kształcić. No niestety, ale liczba tych pielęgniarek jest cały czas zbyt mała. Ten program, który państwo proponujecie, on budzi nasze wątpliwości, budzi nasze wątpliwości ze względu na skuteczność. Dlatego będziemy prosić, oczywiście po pewnym czasie, myślę, że po roku to jest zbyt krótko, żeby go ocenić, po 2-ch czy 3-ch latach, o sprawozdanie z realizacji tego programu, ile de facto pań i panów pielęgniarzy skorzystało z tego projektu. A po drugie, kto z tych ludzi rzeczywiście pracuje w naszym regionie? Wątpliwości nasze budzi przede wszystkim fakt, że oni, że program ten jest skierowany, z tego, co zrozumiałam przynajmniej, wyłącznie do mieszkańców naszego regionu, czyli tych, którzy będą studiowali u nas na naszych 2-ch uczelniach, czyli w Szczecinie i w Koszalinie. To nie jest naszym zdaniem właściwe, bo właśnie chodzi o to, żeby ściągnąć jak najlepszych ludzi spoza naszego regionu do naszego regionu także. Nie tylko tutaj jakby dawać dodatkowe pieniądze tym, którzy są w naszym już regionie. Ale to jest po pierwsze, ale przede wszystkim, inaczej, przede wszystkim tych pieniędzy jest zbyt mało w tym programie. Na razie jest to program oczywiście jednoroczny. Zobaczmy, jak będzie w następnym roku, czy on zda egzamin. Ale też nie byliśmy zwolennikami stypendiów dla studentów pierwszego roku ze względu na to, że uważamy, że na pierwszy rok często idą ludzie, którzy niekoniecznie później chcą studiować dany kierunek, albo nie dają sobie rady, albo często też rezygnują ze studiowania pielęgniarstwa, przechodzą na wydział lekarski, bo poprawiają w międzyczasie matury i stąd mają punkty na to, żeby móc pójść w następnym roku na wydział lekarski. Więc mogą być to pieniądze, szczerze mówiąc w cudzysłowie oczywiście ujmując, zmarnowane. Tym bardziej, że w momencie, kiedy prosiłam panią dyrektorkę Wydziału Zdrowia bodajże o informację, jak to wygląda, jeśli chodzi o kontynuację studiowania, to tam, z tego co pamiętam tak circa, proszę państwa, na 100% rozpoczynających około 60% de facto kończy te studia. W związku z tym nie mamy żadnej pewności, że osoby, które otrzymają te pieniądze będą dalej studiowały na tym wydziale w przypadku studentów pierwszego roku. W przypadku studentów 2-go, 3-go roku sytuacja wygląda już zupełnie inaczej. Jednak te osoby, jak już przejdą przez ten pierwszy rok, to generalnie później na tych studiach zostają. I jeszcze jedna rzecz bardzo istotna. Myśmy też proponowali, żeby warunkować otrzymanie tego stypendium koniecznością zwrotu w przypadku niezatrudnienia się w naszym regionie. Tutaj wątpliwości co do tego miał pan dr Niedzielski twierdząc, że nikt w takim razie takiej umowy nie podpisze. No ale to znaczy, że ta osoba będzie w takim razie pobierała te pieniądze w złej wierze, skoro nie potrafi w tej chwili zobowiązać się, że za 2 czy 3 lata będzie odpracowywała, czy odpracuje powiedzmy to stypendium w naszym, w naszym regionie tutaj, szczególnie w jednostkach ochrony zdrowia publicznych. Stąd znaczne wątpliwości. Będziemy na ten temat dyskutować, będę rozmawiała o tym z panem Rektorem - Profesorem Machalińskim. Także porozmawiam z paniami ze Związków Pielęgniarek. Niemniej w tej chwili dajemy państwu oczywiście szansę na to, żeby cokolwiek robić, bo wiemy dobrze, że sytuacja w tej materii jest dramatyczna.

Maria Ilnicka-Mądry, Przewodnicząca Sejmiku Województwa Zachodniopomorskiego: bardzo mi podoba się to właśnie określenie: dajmy szansę, żeby cokolwiek robić. I może dajmy szansę właśnie wprowadzenie tego projektu uchwały, który powstał teraz, żeby on został podjęty przez nas w ramach uchwały, żebyśmy wiedzieli, że w ogóle zgłosiły się osoby w odpowiedniej ilości do rozpoczęcia tych studiów, bo nie wygląda to wcale, tak wesoło, jak to jest podane liczbach. Te 150 miejsc na Uniwersytecie Pomorskim wcale nie jest wypełnione. Ta wczorajsza konferencja, która się odbyła po komisji sejmowej dotyczącej m.in. spotkania z pielęgniarkami była przerażająca. Okazuje się, na tej konferencji przyznano, że w Polsce rocznie kończy 6 500 osób studia właśnie pielęgniarские. Z tego pracę rozpoczyna niecałe 40%, prawie 60% w ogóle nie rozpoczyna pracy w zawodzie. I to jest dramatyczna sytuacja, więc proponowałabym, żebyśmy dzisiaj podjęli decyzję, przyjmując ten projekt uchwały, który został nam przedstawiony i spróbowali go modyfikować w momencie, gdy będziemy przynajmniej mieli informację, ile w tym roku chętnych na ten kierunek się zgłosiło do tych obu szkół wyższych, zarówno tej szczecińskiej, jak i tej koszalińskiej.

Tomasz Sobieraj, wicemarszałek Województwa Zachodniopomorskiego: tylko tak na koniec dopowiem przed samym głosowaniem, że po Komisji Budżetu na wniosek radnych wprowadziliśmy pewną autopoprawkę, która mówi, że tych stypendiów nie będzie mniej niż 30, także minimum 30 stypendiów. Tak zostało to określone.

Maria Ilnicka-Mądry: widziałam panie marszałku to i właśnie z obawą patrzę na to, bo nie wiem, czy tyle będzie, czy mniej, ile będzie kandydatów? I dlatego bym proponowała, proszę państwa, przyjąć projekt uchwały, który państwo stworzyliście bez tej poprawki i zweryfikować go na jednej z następnych sesji, nawet może jeszcze nie sesji na czerwcowej, bo jeszcze nie będzie informacji, ponieważ informacja o naborze jest w lipcu. Ale gdybyśmy do tego podeszli już bardziej odpowiedzialnie, wiedząc więcej na ten temat, na wrześniowej sesji lub październikowej, byłoby to lepsze. Dzisiaj nie obawiamy się, że zabraknie pieniędzy na stypendium. Zabraknie osób, którym można to stypendium by było przyznać. Poddaję to pod dyskusję, ale jeśli państwo uważacie, że to dzisiaj należy zmienić, proszę bardzo.

Rafał Rosiński: jeżeli chodzi o tą liczbę to ona wynikała z prezentacji, i to była po części moja sugestia dotycząca tych 30 osób, zgłoszona na komisji budżetowej. Chodziło tu o rząd środków, które przewidujemy na to stypendium, a z informacji przekazanej przez panią dyrektor mamy 150 miejsc na szczecińskiej, 60 na koszalińskiej, czyli 210 osób, czyli ja bym się tutaj raczej nie obawiał. Mamy nie mniej niż 30, czyli może być, mi się wydaje, że no jednak taka liczba chętnych, i na pewno będzie, jak mamy około 200 miejsc. No to, tak dokładnie. Może być oczywiście także więcej, ale tu mówimy o takiej, to raczej mi się wydaje, że tutaj nie budzi żadnych wątpliwości. Chodziło o to, żeby w ramach tutaj dyscypliny pewnych finansów publicznych przewidzieć określony rząd wartości, jaka na stypendia mogłaby być przeznaczona. Stąd taka autopoprawka, ona została w jakiś sposób także przez marszałka zaproponowana w takim zapisie, bo pierwotny zapis był, że zarząd taką decyzję podejmie jakby tutaj samowolnie bez decyzji radnych.

Maria Ilnicka-Mądry: tylko, jeżeli jest podana kwota do wykorzystania w tym roku 270 tys a mówi się, że nie mniej niż 30, a zgłosi się 90, a miało być to stypendium po 1000 zł., no to proszę państwa, to już się okazuje, że pieniędzy nie ma. No więc dlatego bym proponowała państwu, że bezpieczniej na to patrzeć w zależności od potrzeb, ale jeżeli państwo życzą przyjąć sobie zmienioną uchwałę z tymi poprawkami, proszę bardzo. A mianowicie autopoprawka dotyczy wykreślenia w § 3 ust. 3 i nadania nowego brzmienia § 7 w ust. 9 oraz informacja mówiąca, że Zarząd Województwa Zachodniopomorskiego po zapoznaniu się z rekomendacją Komisji przyznaje stypendia w drodze uchwały w liczbie nie mniejszej niż 30. I taki projekt (z autopoprawką) poddaję pod głosowanie.

Drogą głosowania uchwała została podjęta, nosi nr **XXXIV/400/22** i jest załącznikiem nr 28.

Wynik głosowania:

Za – 26

Przeciw – 0

Wstrzymało się – 1

Głosy nieoddane – 3

7) w sprawie rozpatrzenia petycji dotyczącej obowiązku szczepienia osób wykonujących zawód medyczny w podmiotach wykonujących działalność leczniczą oraz osób wykonujących czynności zawodowe w tych podmiotach, inne niż wykonywanie zawodu medycznego

Projekt uchwały to druk 402/1/22 i jest załącznikiem nr 29.

Projekt uchwały pod obrady wniosła Komisja Skarg Wniosków i Petycji.

Ireneusz Rogowski, przewodniczący komisji Skarg, Wniosków i Petycji: Komisja Skarg Wniosków i Petycji rozpatrywała dwa z trzech punktów petycji dotyczącej obowiązku szczepień wśród medyków, punktem trzecim zajmował się zarząd województwa i to on udzielił odpowiedzi, a komisja zgodnie z rekomendacją Wydziału Zdrowia jednogłośnie uznała, że nie posiadamy uprawnień do podjęcia działań, o których mowa w petycji, dlatego komisja rekomenduje w uchwale odmowę podjęcia postulowanych działań.

Uwag do projektu uchwały nie zgłoszono.

Drogą głosowania uchwała została podjęta, nosi nr **XXXIV/401/22** i jest załącznikiem nr 30.

Wynik głosowania:

Za – 27

Przeciw – 0

Wstrzymało się – 0

Głosy nieoddane – 3

8. Informacja Zarządu i Przewodniczącej Sejmiku o działalności między sesjami:

- 1) informacja o złożonych interpelacjach i zapytaniach,

Informację o działalności Zarządu wszyscy otrzymali pocztą elektroniczną, jest ona załącznikiem nr 31 do niniejszego protokołu.

W okresie od ostatniej sesji wpłynęło 6 interpelacji. Wszystkie interpelacje oraz odpowiedzi na nie są dostępne w Biuletynie Informacji Publicznej.

Na zakończenie Maria Ilnicka – Mądry, przewodnicząca, obecnym złożyła najserdeczniejsze życzenia z okazji Dnia Matki oraz z okazji Dnia Samorządowca.

9. Interpelacje i zapytania radnych.

Małgorzata Jacyna-Witt: złożyłam zapytanie 10 dni temu. Do zapytania, zdaje się, że odpowiedź jest 7 dni. Pani przewodnicząca, odpowiedzi nie dostałam. To było zapytanie o dodatki specjalne dla zarządu za rok 2021. Jest to o tyle interesujące, że jest to związane z budżetem za rok 2021 no i tej odpowiedzi nie mamy. Ale, proszę państwa, co się odwlecze, to nie uciecze. Jak już tę informację będę miała to na pewno mieszkańcy naszego województwa także ją będą mieli.

10. Wolne wnioski i oświadczenia.

Teresa Kalina: ostatnio braliśmy udział w posiedzeniu wyjazdowym dwóch komisji i bardzo proszę osoby, które się zgłaszają, że pojadą na tę komisję, żeby jechały, dlatego, że to jest logistycznie trudne, bo trzeba zorganizować transport, w tym wypadku przejazdu, obiad. Za wszystko się płaci, a potem, kiedy dochodzi do wyjazdu, to niektórzy niestety dzwonią, że nie są w stanie, że coś im wypadło. Proszę wziąć na uwagę, że to są pieniądze, pieniądze publiczne, no i przede wszystkim naprawdę logistycznie dużo pracy dla pracowników Sejmiku.

Olgiard Geblewicz, Marszałek Województwa Zachodniopomorskiego podziękował za udzielenie absolutorium zarządowi oraz złożył życzenia wszystkim z okazji Dnia Samorządowca.

11. Zamknięcie obrad.

Wobec wyczerpania porządku obrad przewodnicząca sejmiku Maria Ilnicka – Mądry zamknęła obrady XXXIV sesji Sejmiku.

Kolejna sesja wg planu: 27 czerwca br.

Protokołowały:

H. Buchwald

M. Nawrocka